Ն. 503 — 1887 ՅՈՒՆՎԱՐ 28 ՉԱՐՇԸՆԳԻՒՆ — 1304 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 15 — ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԵՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ՓՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՆԷՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղշ.	105 ղշ.	55 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Դըրդէնճի, Չէնճի վէ Ծընճի սահիֆէ ղրշ. 6
Դիւնճիւ սահիֆէ . . . . . . » 5

Մէկտուպը նաֆիյա տախի պէնտլէր Ճէճաննէն գապուլ օլունմազ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր. Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կայէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ էֆէնտիյէ մուրաճաաթ օլունա.

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Եվվէլքի խաղըրլըղը վէճհլէ, տիւն Պապը Ալիտէ Սաարաղամ հաղրէթլէրինին նէզտլէրինտէ Պուլկարիսթան մէպուսլարը մախսուսը Մ. Վուլգօվիչ իլէ մուխալիֆ ֆըրգա րէիսի Մ. Զանգօֆ պէյնինտէ միւզաքէրաթա իպթիտար օլունմըշ տըր.

Միւզաքէրաթը մէզքիւրէ՝ սաաթ 7ըտէ պաշլայըբ 11է գատար տէվամ էյլէմիշ, վէ Խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Յարութիւն էֆ. հաղրէթլէրի տախի հազըր պուլունմըշ տըր.

Եվվէլա Պուլկարիսթանտա պուլընան բօլիթիգա ֆըրգալարընըն թային ու թէֆրիգի մատտէսի մէվգի միւզաքէրէյէ վազ օլունըբ, 3 ֆըրգա մէվճուտ օլտուղը հագգընտա իթթիֆագ հասըլ օլմուշ տըր.

Եւնի հէյէթը նիյապէթին՝ մէզքիւր ֆըրգալարըն հէր պիրինտէն պիրէր զաթ պուլունմագ թէշքիլ խուսուսը, վէ հէյէթը վիւքէլանըն տախի հէր ֆըրգատան իքիշէր զաթ տախիլ օլմագ շարթը իլէ ալթը քիշիտէն միւրէքքէպ օլմասը մուզաքէրէ տիր.

Միւզաքէրաթըն նէթիճէսի հագգընտա պիր բրօթօգօլ թանզիմ օլունըբ, Մ. Զանգօֆ վէ Մ. Վուլգօվիչ թարաֆընտան իմզալանմըշ տըր.

Իքինճի իճթիմա եարընը վուգու պուլաճագ միւզաքէրաթա տէվամ իտիլէճէք տիր.

Տիւնքի միւզաքէրաթտա իւչ բօլիթիգա ֆըրգալարընըն րէիսլէրի հանկի զաթլար օլտուգլարը հագգընտա Մ. Վուլգօվիչ իլէ Մ. Զանգօֆ պէյնինտէ իթթիֆագ հասըլ օլամամըշ իսէ տէ, պու մատտէնին տէ եարընքի իճթիմաա թէսվիյէսի գավիյեն մէմուլ տըր.

Պուլկար մուրախխասլարը Մ. Գրէգօֆ իլէ Մ. Սթօյլօֆ վէ Մ. Գալչէֆ տախի տիւն Պապը Ալիյէ ազիմէթ վէ Սաարաղամ հաղրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշլէր իսէ տէ, էսասլը միւզաքէրաթա իշթիրագ իթմէմիշլէր տիր.

Մ. Զանգօֆ՝ Եվվէլքի կիւն Սաարաղամ հաղրէթլէրի իլէ վուգու պուլան միւլագաթընտա, Պուլկարիսթանը մէվգի իգթիսատը կէչմէք նիյէթինտէ օլտուղունը, վէ Պուլկար մէպուսլէրինին Պուլկարլարըն մէնաֆիի մախսուսէսինէ վէ Շարգըն մէնաֆիի ումումիյէսինէ թէվֆիգէն ֆաալընա մուավէնէթ իթմէք արզուսընտա պուլընտուղունը, վէ քէնտի ղաննընճա Ռուսիանըն պազը մէթալիպը մագուլէսի թէրվիճ ու իսթիզամ օլունմասըյլա մէսէլէնին թէսվիյէսի գավիյ օլամայաճաղընը, վէ լյաքին մալումէսինին թանզիմ ու թագտիմ էյլէմիշ իսէ տէ, հավի օլտուղու մատտէլէրին իճրասը էմրինտէ իսրար վէ թէաննիւտ իթմէյէճէքլէրինի պէյան էյլէմիշ տիր.

Սօֆիատա պիր գարըշըգլըգ զուհուրընտէ տաիր տիւն ագշամ Գալաթատա պիր րիվայէթ չըգմըշ իսէ տէ, թահգիգաթը րէսմիյէյէ կէօրէ, պու րիվայէթին գաթիյեն ասլ ու էսասը եօգ տըր.

Մալիւմտուր կիւ, պէյանընա կէօրէ, Պապը Ալիտէ միւզաքէրաթա մէշղուլ օլան Պուլկարլարտան խարիճ մուխալիֆ ֆըրգա րէիսի Մ. Զանգօֆ ասըլ Պուլկարիսթան էհալիսինտէն օլուբ, Մ. Վուլգօվիչ, Մ. Սթօյլօֆ վէ Մ. Գալչէֆ Շարգի Ռումէլի էհալիսինտէն եանի Ֆիլիպէլի իմիշլէր.

Մ. Գրէգօֆա կէլինճէ, մումայիլէյհ՝ Պէսարապիատա թէվէլլիւտ իթմիշ օլմաղլա, 1879 սէնէսինէ գատար Ռումանիա թէպասը իմիշ. Մումայիլէյհին խանէտանը՝ Ասըլ Պօմանիմանը (Շարգի Ռումէլիտէ) օլուբ, չէհրը մէզքիւրըն էքսէր սէքէնէսի Ռումտըր. Պունտան տոլայը «Գրէգօֆ» Պուլկարճա «Ռում օղլու» տէմէք տիր.

Սէլանիք վիլայէթինտէ Քէօփրիւլիւ գասապասընտան խաղըրլըղընա կէօրէ, Սօֆիատան Սթրումճայա պաղը Պուլկարլարա կէլէն մէքթուպլարըն տէրունինտէ տուրլիւ տուրլիւ բէսմէլէրի հավի պուլէթլէր պուլընտուղընտան, մէզքիւր մէքթուպլար տէրտէսթ օլունմըշ, վէ պունլար քիմլէրէ կէօնտէրիլմիշ իսէ անլէր տախի թահթը թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր.

Պիրինճի լիվա գումանտանը միրլիվա Ասհէտ Լութֆի բաշա՝ մահալը մէզքիւրէ կիտիբ, թէտապիրը լազըմէյի իթթիխազ, վէ խարէճի էօրֆիյէ տիվանը հարպը թէշքիլ իթմիշ, վէ ումում գումանտանլըգտան թալիմաթ թալէպ էյլէմիշ տիր.

Պու սէպէպտէն նաշի Մէցօվատան Սթրումճայա պիր թապուր ասքէր կէօնտէրիլմիշ տիր.

* *

Պուլկար ֆէսատճըլարընտան խուզպաշը Պէնտէրօֆըն՝ հէյէթը նիյապէթ ալէյհինտէ պիր ֆէսատ չըգարմագ իչիւն 300 գատար ատէնէսի իլէ Ռումանիատան Պուլկարիսթանա կէչտիքինէ տաիր կէչէն կիւն զուհուր իտէն հավատիս թէհագգուգ իթմէմիշ տիր.

Մալիւմաթը ախիրէյէ կէօրէ, մումայիլէյհ՝ էլէքվա Պուգրէշտէ օլուպ, Ռումանիա հիւքիւմէթի մումայիլէյհ իլէ րէֆիգլէրինին եալըներ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթը հազըրէսի ալէյհինտէ ֆէսատ դուրմագտա օլտուգլարընը խապէր ալարագ, պունլարըն ծիւմէսի թէմթիւլուպ հապս գըլմըշ, վէ իւզէրլէրինտէն Ռուսիանըն խաֆի բօլիս հէյէթինին պազը էվրագը տախի պուլունմըշ տըր.

* *

Ֆիլիպէտէն խաղըրլըղընա կէօրէ, Պուլկարիսթանտան թարտ օլունան պազը Պուլկար զապիթլէրի իլէ Օտէսսայա կիտիբ մուախխէրէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան վէ պիր գաչ կիւն աղտէմ րէֆիգլէրի իլէ պէրապէր Եւրոպայէ կիտէն Խուզպաշը Վազօֆ՝ չէհրը մէզքիւրտէն Շարգի Ռումէլի էհալիսի պէյնինտէ ֆէսատ պէյդամէլէրի նէշր իտուպ, էհալի մէրդումէյի հէյէթը նիյապէթ վէ օրտու ալէյհինտէ խուսումա թահրիք իթմիշ տիր.

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ քէյֆիյէթի խապէր ալըր ալմազ, մէրգում խուզպաշը իլէ րէֆիգլէրինին էօրֆիյէ տիվանը հարպլէրինտէ մուհաքէմէ իթմէքլէրի իչիւն թալէպտէ պուլունմըշ տըր.

* *

Պուլկարիսթան Սօպրանիյէ մէճլիսինտէ Շարգի Ռումէլի մէպուսլարընտան օլուպ կիւլ խաղը թիճարէթ իլէ մէշղուլ օլան վէ էլէքվա Շարգի Ռումէլի բօլիթիգա միւլթէճիլէրի իլէ պէրապէր Տէրսաատէթտէ պուլունան Մ. Տիմիթրի Բաբազօղլու՝ պու քէրրէ Ռուսիա թէպաասընը գապուլ իթմիշ օլմաղլա, քէնտիսինէ պիր Ռուս բասաբօրթը իթա օլունմըշ տըր.

Սօֆիատան խաղըրլան պիր մէքթուպտա մումայիլէյհ Բաբազօղլու հագգընտա ալթիտէքի չայանը մըդգամ ֆըգրա օգունմուշ տըր.

«Պուլկարիսթան հարպիյէ նազըրը պինպաշը Մ. Նիգօլայէֆ՝ Տիմիթրի Բաբազօղլու իմզասըյլա Տէրսաատէթտէն մուֆասսալ պիր մէքթուպ ախզ էյլէմիշ տիր. Մ. Բաբազօղլու՝ նազըրը մումայիլէյհէ թէքլիֆ օլունան իլէ պէրապէր հէյէթը նիյապէթ ալէյհինտէ խաման իթմէյի թավսիյէ իտէրէք, քէնտիսինէ բէք չօգ չէյլէր վաատ իթմիշ, վէ թէքլիֆլէրինի գապուլ իթտիկի թագտիրտէ, «խավէրը ալըրըմ» լուղէթլէրի իլէ պա թէլէկրաֆ քէնտիսինէ ճէվապ խաղմասընը պէյան էյլէմիշ տիր.

«Մ. Նիգօլայէֆ՝ իշպու մէքթուպը օգուտուգտան սօնրա բիւֆէգաշընա կէօթիւրմիշ վէ Բաբազ օղլընա թէլէկրաֆլա պէր վէճհը ալթի ճէվապ վէրմիշ տիր. «խավէրը ալտ իթտիմ, լաքին քիմին իլէ եէպէճէք լիմ.»

Մէրգում սաղըրգ կիւլ խաղը թիւճճարընըն՝ պու թէլէկրաֆ ճէվապ վէրմէսինէ սաղընմամըշ օլտուղը զանն օլընըր.

—————

ՄԸՍԸՐ

Ինկիլթէրրա մուրախխասը Սըր Հէնրի Տըրմինտ Ուօլֆ թարաֆընտան, Եվվէլքի կիւնքի իլք մէճլիսը միւզաքէրաթտա Սաարաղամ հաղրէթլէրինէ պիր լայիհա վէրիլտիկինի տիւն խաղըրչ խուռը.

Մէսմուաթա կէօրէ, լայիհաի մէզքիւրէնին սուրէթը միւթէրճէմէսի տիւն Խաքիրաի Շահանէյէ արզ օլունմըշ տըր. Օլպապտէ սուրէթը իտէճէք իրատէի Սէնիյէնին Պապը Ալիյէ վիւրուտունտէ մէճլիսը խասսը վիւքէլատա թէտգիգ մատտէ իտիլէճէք, վէ պատէհու Սըր Հէնրի Տըրմինտ Ուօլֆ իլէ միւզաքէրաթա կիրիշիլէճէք տիր.

* *

Տիւն կէճէ Սըր Հէնրի Տըրմինտ Ուօլֆա իքրամէն մապէյնը Հիւմայունտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունըբ, պունտա Սաարաղամ հաղրէթլէրի իլէ Խարիճիյէ նազըրը Սաիտ բաշա հաղրէթլէրի, Մապէյն մէմուրինը մուաւինի, Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Ուիլեամ Ուայթ վէ պազը թէրճիմանը տախի հազըր պուլունմըշ լար տըր.

* *

Ռոմատա Ավուսթրիա սէֆարէթի միւսթէշարը պուլունան Պարօն Սէհրամինտա տը Ռօսթի՝ Գահիրէտէ Ավուսթրիա բօլիթիգա մէմուրըլըղը վէ ժէնէրալ գօնսօլօսլըղընա թային գըլընմըշ տըր.

Եվվէլքի ագշամ ալընան խուսուսի թէլէկրաֆլարա նազարան Մ. Նէլիտօֆ՝ ..., Մասսաուատան 7—8 քիլօմէթրօ ուզագ մէսաֆէտէ վագը պիր մէնզիլտէ չըգմագտա օլուպ, Հապէշլիլէր՝ սու եօլլարընը գաթ իթտիքլէրինտէն, Իթալիա ասքէրի խաթէր խաթէտէ պուլունմագտա իմիշ.

—

Մէսմուաթա կէօրէ, Բարիզ, Պէրլին, Վիէննա վէ Բէթէրսպուրկտա մուգիմ Օսմանլը սէֆիրլէրի՝ նէզտինտէ սէֆիր պուլընտուգլարը տէվլէթլէրին աճվալը ասքէրիյէլէրի հագգընտա ալտըգլարը մալումաթը Պապը Ալիյէ իրսալ իթմիշլէր տիր.

—

Վիէննա մէհաֆիլը սիյասիյէսինտէ տիւն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Պէրլին գապինէսի Ռուսիանըն թավըր ու հարէքէթինտէն էմնիյէթ պէյան իտէրէք, Ֆրանսա իլէ Ալէմանիա արասընտա խաֆի պիր մուհարէպէ վուգուընտա Ռուսիանըն պիթարաֆ գալաճաղընը թէմին իթմիշ տիր.

—

Բարիզտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռուսիա տէվլէթի 180 միլեօն ֆրանգլըգ պիր իսթիգրազ իչիւն չէհրը մէզքիւրըն միւթէմէլիյէ պանգալարը իլէ միւզաքէրէյէ կիրիշմիշ տըր.

—

Պիր Վիէննա կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ալէմանիանըն Ֆրանսա իւզէրինէ հիւճում իթմէյէճէկի՝ ալէնէն պէյան ու իլան օլունտուղունտան սօնրա Ֆրանսա թարաֆընտան ասքէր թօփլանմասը իլէ Ալէմանիանըն պու խուսուսա պիր մուգաբիլէ թահաշշուտ իթմէսի ... Ինկիլթէրրա իլէ Իթալիանըն՝ Պէրլին գապինէսինէ ալէնէն պիր ... Ֆրանսա հիւքիւմէթի ալէյհինտէ պուլունմըշ տըր.

—

Թարապլուսը Ղարպա խաղընտա պիր գաչ Թօրբիլ վաբօրը իրսալի Պահրիյէ նէզարէթինճէ միւթէսավվէր օլտուղը, վէ Պէնկազի սաքիրը միւհաֆազասընլա քիւլլիյէթլիճէ թէզ խիտ օլունաճաղը րիվայէթ օլունըյօր.

—

Սըրպիստան հիւքիւմէթի՝ Պէլկրատտա մուգիմ Օսմանլը սէֆիրի Զիյա պէյ հաղրէթլէրինէ պիր նօթա թէպլիղ իտէրէք, Սըրպիստան վէ Թիւրքիա պէյնինտէ պիր թիճարէթ մուահէտէսի ագտ օլունմասընը թալէպ իթմիշ, մէզքիւր նօթա էվվէլքի կիւն սէֆիրը միւշարիւլէյհ թարաֆընտան Պապը Ալիյէ իրսալ օլունմըշ տըր.

—

Սըրպիա գրալը Միլան հաղրէթլէրինին Ռումանիա գրալը Շարլ հաղրէթլէրինի զիյարէթ իթմէք իչիւն գարիպէն Պուգրէշէ կիտէճէկի հավատիսի թէհագգուգ իթմիշ օլուպ, պու խապէր՝ պիլահարէ Սըրպ մէհաֆիլինտէ քէմալը ճիտտիյէթլէ թէյիտ օլունմըշ տըր.

Մուգատտէմա Պանգը Օսմանի իլէ միւզաքէրէ խուլունան խաթիպրաղ՝ նէֆսի 2,000,000 լիրալըգ պիր ասգէրի թէնզիլ գըլընմըշ տըր. Մէյլաղը մէզքիւր Մալիյէ նէզարէթինին իհթիյաճըլա հասըր օլունաճագ տըր.

Իշպու խաթիպրաղ վասըթասըյլա Խազինէի Մալիյէնին նագտէն էլտէ իտէճէկի միգտար վէ խալիսէն 1,200,000 լիրա՝ կէլէճէք սէնէնին աղնամ ռուսումիյէսը, վէ քիֆայէթ իթմէտիկի թագտիրտէ Իզմիր կէօմրիւք ռուսումլարը պիր գըսմը իլէ թէմինաթ օլունաճագ տըր.

Նէզարէթը ճէլիլէի Մալիյէ՝ իշպու խաթիպրաղ չըգարըլմասընտա թահսիլ չէվկիլմէ մէնաֆի ... Մալիյէ նէզարէթինին իհթիյաճաթը մէվճուտէսինի թէտարիք իչիւն, Մալիյէ նէզարէթինին թէրթիպաթը ... պիր մէպլաղ թէտարիք իթմէքլէ մէշղուլ պուլունմըշ տըր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ալէմանիա սէֆիրի Պարօն Ռատօվից իլէ զէվճէսինէ իքրամէն պու ագշամ Մապէյնը Հիւմայունտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունաճագ տըր.

—Տէրսաատէթ մէրքէզ գումանտանը Արիֆ բաշա հաղրէթլէրինին չիֆթլիյէ գատար պիր գօնագ խանէսի մէվճուտ վէ մալիք օլտուղը պիր արսայա էսնայէ ինշաաթ իչիւն ... , 2000 լիրա իհսան ու էնայէթ պույուրըլմըշ տըր.

—Տէրսաատէթ ճիվարընտա պուլունան խասթալըգլարըն ... Պապը Սէրասքէրիտէ ... մէճլիսը ... թօփլանըպ, Թօբխանէլի ամիրի վէ Խասսա Օրտուի Հիւմայունը մէրքէզ գումանտանը ... թէտապիրը ... թէվսի՝ ... մէճլիստէն ... գարարլաշմըշ տըր.

—Էրզինճան մէրքէզ գումանտանը օլմագ ... Տէրսաատէթէ կէլէն Ֆէրիգ Հասան բաշա հաղրէթլէրի՝ պու քէրրէ Նէճտէն (Նէճտէն) օրտու գումանտանլըղընա թային պույուրըլմըշ տըր.

—Մալիյէ խազինէսինին մուավէնէթ ... պազը թէտապիրը ... թահսիսաթըն 100ըտէ 80ինտէն ... պիր միւտտէթ ճիւզիյէ վէ ... իչիւն թէքալիֆի հագգընտա իթթիֆագ օլունան գարարըն թէտապիրը ... մատտէլէրինին ... Մալիյէ նէզարէթինտէն պիր ...

—Իւսկիւտարտա Թօբխանէլի օղլու ... Մէհմէտ Նայիլ էֆէնտինին՝ հէր նէ սէպէպ իսէ ... իֆթիրա վէ ... Պապը Զապթիյէտէ ... հաքքընտա ... թահգիգաթ իճրա օլունմագտա տըր.

—Զամանը Գալէտէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Ֆասուլճեան էֆէնտինին թէաթրօ գումբանիասը՝ չէհրը մէզքիւրտէ պազը թէմթիլլէր իճրա իթմէքտէ, վէ հալգըն մէմնունիյէթը ճէլպ իթմէքտէ տըր.

—Իւսկիւտարտա վաքը խըրսըզլըգ գարըբէսինտէ վէ բօլիս մէրքէզինէ պիր գաչ ատամ մէսաֆէտէ քէաին պիր թիւթիւնճիւ վէ սարրաֆ տիւքեանընա կէչէն ճումա էրթէսի կէճէսի խըրսըզլար կիրիպ, մէրգում թիւթիւնճիւ վէ սարրաֆըն ագչամ պըրագըմըշ օլտուղը պիր գաչ խիւզ ղրուշը սիրգաթ իթմիշլէր տիր. Պու պապտա օլընան թահգիգաթ նէթիճէսինտէ մէզքիւր ժանտարմալարըն պու սիրգաթա իճթիսար իթտիկլէրի թէպէյյուն իթմէքլէ, մէրգումլարըն հապս օլունմըշ, վէ իշլէրինտէն իխրաճ պույուրըլմըշ տըր.

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

Բարիզ 8 փետր.

Մէճլիսը մէպուսան՝ պիլա միւզաքէրէ խըք ֆէվգէլատէ թախսիսաթ գապուլ իտիւպ, պիրի՝ հարպիյէ նէզարէթի իչիւն 86 միլեօն վէ տիկէրի պահրիյէ նէզարէթի իչիւն 30 միլեօն ֆրանգ տըր.

Ռոմա 8 փետր.

Հէյէթը վիւքէլա՝ իսթիֆասընը վէրմիշ տիր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու օլտուղը կիպի պու սէնէ տախի Միացեալ Ընկերութիւնը խանէթէն փետրվարըն 14/26 ընճը ճումա էրթէսի ագշամը Պէյօղլունտա Թէաթրօի Ճէտիտտէ պէօյիւք պիր պալօ վէրիլմէսի թագտիր գարարա ալընըբ, Պանգը Օսմանի միւտիրը ումումի Մ. Փօսթըր ճէնապլէրինին թահթը րիյասէթինտէ օլարագ պէր վէճհը ալթի պիր թէրթիպաթ գօմիթէսի թէշքիլ օլունմըշ տըր.

Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը վէճհլէ, մէզքիւր Ընկերութիւնըն մագսատը նէշրը մաարիֆ վէ թաամիմը իլմ ու թէրպիյէտէն իպարէթ պուլունտուղունտան, պէօյլէ պիր ճէմիյէթէ խանէթէն վէրիլէն պալօնըն հասըլը թարաֆընտան նաիլը րաղպէթ օլաճաղընը գավիյէն իւմիտ իտէրիզ.

ԱՆԴԱՄՔ ՆԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ

Մեծ. Փօսթըր Մ. Հ. Ընդհանուր Տնօրէն Օսմանեան Կայսերական Պանքայի, Նախագահ
Վսեմ. Նուրեան Յովհաննէս էֆ. Անդամ Պետական Խորհրդոյ, Դերնախագահ
Մեծ. Ազարեան Ժօզէֆ, Գանձապետ
» Յովակիմեան Միհրան, Քարտուղար

Տեարք,

Մեծ. Ասթարճեան Պօղոս
» Բաբազեան Լեւոն պէյ
» Բապուճճեան Կարապետ
» Գալազեան Համբարձում
» Դավաֆեան Արամ
» Գաբամաճեան Կարապետ
» Եսաուլեան Տիգրան էֆէնտի, Անդամ Վերաքննութեան Ատենի
» Զօհրապեան Գրիգոր
» Էսաեան Մկրտիչ
» Թաշճեան Սարգիս էֆէնտի
» Թաշճեան Յակոբ
» Թօփալեան Գէորգ
» Ինճէեան Միհրան
Վսեմ. Խուտաբեան Կարապետ էֆ. Անդամ Վճռաբեկ Ատենի
Մեծ. Կիւլպէնկեան Կիւլպէնկ
» Հալաճեան Բարսեղ էֆէնտի
» Մաքսուտ Սիմոն էֆէնտի
Վսեմ. Միհնիր պէյ, Ընդհ. Քարտուղար, Առեւտրական և Հանրօգուտ Շինութեանց Նախարարութեան
Մեծ. Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ. Իրաւագէտ Խորհրդական Բ. Դրան
» Չայեան Իլիաս էֆ. Օգնական Խորհրդականի Արտ. Գործոց Նախարարութեան
» Պախ, Տնօրէն «Օրօզտի» վաճառատան
» Պէրպէրեան Պետրոս էֆէնտի (Ասպետ) տը Զօնդ Ա.
» Սրվանձեան Կարապետ էֆ.
» Սմայթ Ֆ. Հաշուակալ-Քննիչ Օսմ. Կ. Պանքայի
» Տէմիրճիպաշեան Սեդրակ
» Տիւսաբ բաշա
Վսեմ. Փորթուգալ Միքայէլ էֆ. Նախագահ Բարձ. Ատենի Մաքսային Վերատեսչ.

—

Իւսկիւտարտա Թօբհանէլի Օղլընտա մուգիմ Մուրատ օղլու Պօղոս էֆէնտինին՝ գուտուզ պիր քէլպ թարաֆընտան ըսըրըլըղընը կէչէն կիւն խաղըրլըմըշ քէրիմէսի Բասթէօր ուսուլի մուճիպինճէ թէտավի օլունմագ իւզրէ պու կիւն Մարսիլիա թարիգիյլէ վէ մումայիլէյհ Պօղոս էֆ.նին տամատը ալթըպապալը հազըրգատէն Տօգթէօր Պապաեան էֆ.նին թահթը հըմայէ վէ մուհաֆազասընտա օլտուղը հալտէ Բարիզէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր.

ԱԶԳ

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ա.—ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ ՄԵՐ

Բ.—ՀԱՅ ՎԱՐԺԻՉՔ ԵՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Գրեաց

Յ. Ռուհան

Ի նպաստ Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի

Գին 5 դահեկան

Կը գտնուի Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գրասենեակը, Կ. Պոլիս, Մեծ-Նոր խան Թ. 49 և բոլոր հայ գրավաճառաց քով.

ՄՈՒՀԻԹ

Միւֆիտ վէ կիւլիւնճի հիքեայաթ իլէ էսէրլէյաթա տաիր մէզգալաթը հավի Մուհիթ գազէթասընըն 11ինճի նիւսխասը պու կիւն նէշր օլունմըշ տըր.

ՍՈՒԼՀ ՄԸ ՀԱՐՊ ՄԸ

(Թայմզ'ըն էվվէլսի կիւնքի նիւսխասընտա մունտէրիճ պէնտինտէն տէվամ վէ խիթամ)

Գիզէ գալըր իսէ չու էֆքեարը մէյտանը պուլունմագտադըր քի, Եվրօբանըն կերէք Շարգ գըլթասընտա վէ կերէք Գարպ գըլթասընտա, էօյլէ պիրտէն պիրէ զուհուրա կելէճէք պիր ֆէլաքէթէ, եախօտ պիր զարպը տեամէ (Պետական հարուած) մունթազըր օլունմագտան զիատէ, չու ամթիւէլի չէյլէրէ մունթազըր պուլունմագ լազըմ կէլէճէք տիր. եանի, ուզուն մուտտէթ տէվամ իտէճէք հէյէճանլարա, վէ մուքերրերէն զուհուրա կելէճէք գօրգու վէ ալթուսթլուգլարէ քի, պիր թարաֆտան տախի թէտարիքեաթը հարպիյէլէրի իքմալէ վարտըրմագ զայրէթլերինի տահա զիատէ արթմասը, վէ վագթ գազանմագ իչին պիր թագըմ տիբլօմաթճա վէ բարլամէնթօճա մանօվրալար իճրասը տախի պունլարա դամիլ օլունաբիլիր:

Նէ՞ զէման վէ նէ՞ սուրէթլէ պունլարա պիր նէթիճէ վերիլէպիլէճէք տիր. պունուն ճէվապընը հալթա բրէնս Պիզմարգ քէնտիսի տախի վէրէմէզ:

Բրէնս Պիզմարգ տախի, Թըպգը էն ասրի լիսանլար կիպի, նիհայէթ մուղլագ պիր ճէմիյէթէն թապի պուլունտուղու հալլէր իլէ էլլէրի աճագլարը պաղլը պիր իննան տա քէնտիսի տիր:

Բրէնսը միւշարիլէյհ, իլէրի տօղրու պիր ասըմ ալմանտան էվվէլ, պիր քէրրէ էթրաֆընա վէ արգասընա պագմայա մէճպուր տըր:

Էվվէլ էմրտէ, բրէնս Պիզմարգըն Բէյիւզթանի մէճլիսի իլէ Թէավիյէ իտէճէք պիր մունազաասը վար տըր քի, պինաէն քէնտիսինին Բրուսիա մէճլիսի ումումիսինտէ իյրատ էյլէտիկի նէօղլէրինտէն տէ անլաշըլտըղըղը իւզրէ, Գանունը Էսասի տաիր (Սահմանադրական) ազըր պիր մունազաա ընկիլի քեապ էյլէմիշ տիր:

Սանիեն Ավստրիա իլէ Բուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ մէվճուտ պուլունան միւշքիլլէր վար տըր քի, բրէնս Պիզմարգ, պու միւշքիլլէրի հալլ իթմէյէ, վէ անլէրի հալլ իթմէք գապիլ օլամատըղը հալտէ, նէթիճէլէրինին զուհուրընի պիր վագթը աչէրի թէրք իթմէքլիկէ չալըշմայա մէճպուր պուլունմագտա տըր:

Բրէնս Պիզմարգ ճ. Նապլէօնուն պու էքիճի ճիհէթթէ վուգու պուլան ճահտ ու իգտամըթը հէնուզ մուքէմմէլ պիր նէթիճէ հասըլէ կէթիրէմէմիշլէրինտէն, վէ նիհայէթ Բուսիա իլէ Ավստրիանըն պիր մուհարէպէյէ թութուշմալարը գօրգուսու էյան մէվճուտ պուլունմագտա օլտուղլարընտան, վէ էրպապը վուգուֆըն գավլինճէ Ավստրիա տէվլէթի թէտարիքեաթը հարպիյէ ճիհէթինճէ քէնտի գօնշուլարընտան կէրիտէ պուլունտուղունտան, Թապիի պիր մատտէ տիր քի, պու տէվլէթ (Ավստրիա տէվլէթի) գազանըլմագտա օլան վագթտան իսթիֆատէ իտէրէք, քէնտի թէտարիքեաթը հարպիյեսինի իքմալէ վարտըրմայա ճահտ ու իգտամ էյլէյէճէք տիր:

Իշթէ Ավստրիանըն Լանտսթուրմ գանուննունուն (Մըլթահֆըզ ասաքիրի գանունը) նէշրի պունտան նէշէթ իթմիշ տիր քի, Վիէննա պօրսասընտա զուհուրա կէլէն պուհրանըն սէպէպի էվվէլի տէ պու օլմագ կէրէք տիր:

Շու կէչէն պիր գաչ այլար զարֆընտա, Բուսիա տէվլէթի Թարաֆընտան տախի պու եօլտա թէշպիրլէր էլէ ալընմըշ օլտուղունտան, Ավստրիանըն եէնի Լանտսթուրմ գանուննունըն տա անտէն զիատէ պիր մանէասը պուլունմամասը լազըմ կէլիր իսէ տէ, իչին պէտաախէթ հալի շուտուր տըր քի, հէր հանկը տէվլէթ, թէտարիքեաթը հարպիյէ ճիհէթինճէ քէնտի բագիպլէրինտէն կէրիտէ պուլունմագտա իսէ, քէնտի գայիֆլիյի իչին քէնտի բագիպլէրինի նուֆուզ ու թէսիրինէ թապի պուլունմագլըղը էգրար իթմիշ կիպի օլույօր:

Շու հալլէր թահթընտա էն զիյատէ տիգգաթա շայան պուլունան չէյ Ֆրանսա էհալիսինին, վէ բէք աղ իհթիմալիյէթլէր պէրթարաֆ իտիլսիյի հալտէ, Ֆրանսըզ կազէթալարընըն տախի պասիրանէ (խոհեմ) Թավր ու հարէքեաթը տըր:

Վէ Ֆրանսա էհալիսինին վէ Ֆրանսըզ կազէթալարընըն պու Թավր ու մէյլիյաթլարը բրէնս Պիզմարգըն եէնի գանունը ասքէրիյէ հագգընտա էյրատ իթմիշ օլտուղու նութգլարընտան էվվէլ նիւմայան օլմուշ օլսա իտի, տահա զիատէ ալէա վէ մէտհէ շայան պիր չէյ օլմուշ օլաճագ իտի. չիւնքի բրէնս Պիզմարգ, քէնտի նութգլարընտա Ֆրանսա ալէյհինէ իսթիմալ էյլէտիկի էն գուվվէթլի պիւրհանլարը Ֆրանսըզ էրպապը գըլէմինըն վէ Ֆրանսըզ կազէթաճըլարընըն իսթիմալ էյլէմիշ օլտուգլարը հէյէճանէթլի լիսանլարընտան իսթիխրաճ էյլէմիշ իտի:

Մամաֆիհ շու ճիհէթճէ բէք աղ չիւպհէ պուլունամայըլըր քի, Ֆրանսա հիւքիւմէթի հէր քիմսէտէն տէ էյլիճէ պուլունսա, նիհայէթ զիյատէսի իլէ ճէնկճիւ պիր պայագ Թագըմընըն վէ եալընըզ քէնտի նէֆսլէրինի տիւշիւնէն պիր թագըմ էրպապը սէրքիւզէշթին (բաղդախնդիր) մէրհամէթի Թահթընտա պուլունմագտա իսէ տէ, էհալինին էքսէրիյէթի պէրդրարպրիդընսա վէճհիտ սուրէթտէ սուլհ ու սալահ էֆքեարընա Թապի պուլունմագտա տըր:

Ֆրանսա չու սօն նիզմի սէնէ զարֆընտա օլ գատար աճընաճագ սըգընթըլար չէքմիշ տիր քի, մուհարէպէ տէնիլէն չէյին նէ օլտուղունը ունութմասը գաբիլ տէյիլ տիր. վէ էկէր պալթէթէն քէնտի իւզէրինէ պիր հիւճում վագի օլմազ իսէ, քէնտի քէնտիլիյինտէն պիր տիկէրի իւզէրինէ հիւճում իթմէք մէյլինտէ պուլունմամագտա տըր:

Բրէնս Պիզմարգըն բօլիթիգասը էսասը հէր նէ տախի օլուրսա օլսա, վէ պունըն հէր նէ հագլը սէպէպլէրի տէ պուլունսա, մէզգիւր բօլիթիգա Ֆրանսայա պիր իխթար օլմուշ տըր, վէ Ֆրանսայա վագթ վէրմիշ տիր:

* *

ԳԻՐ ԻՖԱՏԷԻ ՏԻԿԸՐ

(Թայմզ'ըն տիկէր պիր պէնտինտէն)

Նիւ Եօրք Ալլէմանյէ Ցայթունկ տախի տէյօր քի, Եվրօբա պօրսալարընը ալթիւսթ իտէն վէյվէլէլի շայիալարըն գալթան ասըլլարը եօգ տըր:

Հէլէ Ալէմանիա տէվլէթինին հուտուտտա Ֆրանսըզ ասաքիրի պիրիքտիրիլմէքտէ օլտուղընա տաիր Ֆրանսա հիւքիւմէթինտէն իզահաթ Թալէպ իթմէք նիյէթինտէ պուլունտըղը սէօզլէրինի մէզգիւր կազէթա գաթիէն թէքզիպ իտիյօր:

Բրէնս Պիզմարգ ճէնապլէրի՝ օն կիւնտէն, օն հաֆթատան, եախօտ օն սէնէտէն, ֆագաթ հէր հալտէ պիր կիւն Ֆրանսա իլէ հարպ օլմաճաղընա գաթիէն իգնաթ օլմուշ օլտուղընը պէյան իտէրէք, թէտարիքեաթը հարպիյէտէ պուլունմասը իւզէրինէ գավիէն այաղ պասմըշ իտի:

Ֆագաթ պունընլա պէրապէր, քէնտի թարաֆընտան պիր հարպ թահրիք իտիլմէյէճէյինի տէ մուսիրրանէ պէյան էյլէմէյէ պունի սուրէթտէ ճիւրէթ կէօսթէրմիշ իտի:

Գիզլիմ քէնտի թարաֆըմըզտան իսթիխրաճ իտէճէյիմիզ նէթիճէ չու տըր քի, աճվալ պունտան մուգատտէմ հէր նէ իտի իսէ, ինէ Թըպգը օ տըր:

Վագըա մէվճուտ պուլունան թէհլիքէ էյան պագը տուրմագտա տըր. ֆագաթ չու սօն կիւնլէրտէ մէզքիւր թէհլիքէ տահա զիատէ պիր աղամէթ քեապ էյլէմիշ օլմատըղտան մատատա հալթա պիրազ խաֆիֆլէնմիշ տիր տախի տէյէպիլիրիզ:

Սահիհ տիր քի, Նէւ Եօրք Ալլէմանյէ Ցայթունկ քէնտի նիմ րէսմի սըֆաթը իլէ, վէ հալթա բէք իհթիմալտէն օլարագ իւզրէ Ալէմանիա հիւքիւմէթինին տէ րէյի իւզրէ պալէտաքի ֆըգրասը եազմասը իլէ պէրապէր, Սէտանտան Պէլֆօրա գատար զաթէն գուվվէթլի հալտէ պուլունան Ֆրանսըզ մուհաֆըզ ասաքիրի իւզէրինէ եէնի գուվվէթլէր զամմ իթմէք թէտպիրլէրի իլէ ալընմըշ օլտուղընը տախի գավիէն թաստիգ էյլէմէքտէ տիր. քէզալիք չունու տախի զիքր ու պէյան իտիյօր քի, Լօրէն էհալիսի պու շէյլէրի բէք ալէա պիլէրէք զիյատէսի իլէ գօրգմայա պաշլամըշ, ալըմ ու իթալարը տուրմուշ, վէ էմլաքլարընըն գըյմէթի դէ տիւշմիւշ տիր:

Ֆագաթ տիկէր թարաֆտան Ժէնէրալ Պուլանժէ տախի գաթիէն տէյօր քի, հիչ պիր Ֆրանսըզ ասքէրի, հիչ պիր պէյկիր, վէ հիչ պիր թօփ էհլէլէրինտէն գըմըլտամըյաճագլար տըր:

Գիւ, պիրիպիրլէրինի թէքզիպ իտէն մէզգիւր իֆատէլէրի պէրթարաֆ իտէլիմ տէ, իչին թապիի հալէրինէ պագալըմ:

Զաթէն աքէր հարէքէթի, քէրէամէ վէ պէյկիր իխթիրասը վէ սաիրէ, աքէրիճէ պէյլիւք տէվլէթլէր իչին հէր կիւն վուգուա կէլիր չէյլէր տիրլէր. պունլարըն օլ գատար հիւքմլէրի օլամազ:

Վէ պիր տէ քի, սահիհէն հարպ իչին թէտարիքեաթ կէօրէն տէվլէթլէր, քէնտի նիյէթլէրինի կիզլէմէք խուսուսլարը հալտէ էօյլէ օրթայըրը վէյվէլէյէ վէրմէյէճէք սուրէթտէ իշլէրինի կէօրմէքլիյին եօլնը տա պիլիրլէր:

Միլլէթլէր, եալընըզ հարպա հազըր օլտուղլարը հալտէ հարպըն եօնիւնիւ ալաճագլարընը իւմիտ իթտիքլէրի վագըթլարտա տըր քի, թէտարիքեաթը հարպիյէլէրինէ ալէնի պիր կէօսթէրիշ սուսուս վէրիրլէր:

Էկէր ֆիքրլէրի միւճէրրէտ հարպ իթմէք օլուր իսէ պէօյլէ տավրանմազլար:

Ֆրանսա վէ Ալէմանիա տէվլէթլէրի պիրիպիրլէրինի էյլըրրմագ իչին թէտարիքեաթը հարպիյէտէ պիրպիրլէրինի պասթըրմագ իւմիտ օրլար. վէ տիւնեա տախի չունու պիլէրէք քէնտի քէնտիսինի խօշնուտ իթմէլի տիր քի, իչլէրին հալի, չու թէտարիքեաթը հարպիյէ զօրընտան զանն օլընտըղը գատար միւթէհասիր օլմագտա տէյիլ տիր:

Գուլկարիստան իչլէրի տէ օլ գատար գօրգուլու հալտէ տէյիլլէր տիր:

Եվրօբա տէվլէթլէրի, հէյէթ ի նիյաբէթին իխթիֆասընը թալէպ իթմէյէ մայիլ տէյիլլէր տիր. չիւնքի չիմտիքի հէյէթը նիյաբէթ, Եվրօբա իլէ Գուլկար մէպուսլարընըն տահա աղըր պիր գարըշըգլըղա տիւշար օլմասը արա եէրինէ պիր էմնիյէթ սէպէպի օլմուշ տըր:

Հէյէթը նիյաբէթին իխթիֆասընտան սօնրա, էհալինին հիւսնի նիյաթընը իւզէրինէ թայըրմագտա օլան ֆըրգա էօյլէ պիր րէսմի պաղ թահթընտա գուրթուլմըշ օլաճագ, թէքրարէն բրէնս Ալէքսանտրը Պուլկարիստանա կէթիրմէյէ գալգըշաճագ տըր:

Տիկէր թարաֆտան Մ. Զանգօֆըն թէքլիֆ էյլէտիկի չարէլար տախի, րէսմէն Բուսիա թարաֆընտան իւթիզամ իտիլմէքտէ տէյիլլէր իսէ տէ, Բուսիայա մէնֆաաթը սուրէթտէ թէրթիպ իտիլմիշ օլտուգլարը տա մալիւմ տիր. չիւնքի Պուլկարիստանըն պէյէսիյէ վէ ասքէրիյէ նէզարէթլէրի քեամիլէն Բուսիայա թէվդ իթմէքտէն պաշգա պիր մանալարը եօգ տըր:

ԲՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

ԽՈՒԼԱՍԱԻ ԱՀՎԱԼ

1886–1887

Պու սէյլէվհա իլէ Շումնու մուխաբիրիմիզտէն ալտըղըմըզ յանուար 6 Թարիխլի պիր մէքթուպ տըր:

Համտ օլսուն, սէնէի մազիյէ ճան չէքիշէ չէքիշէ սալը ճէտիտէ գատէմ պասարըլըր:

1885 սէնէսի՝ Պուլկարիստան Թարիխինէ մուսիպէթ վէ չէրէֆլի գաբըշըգ գայտ իտիլմի իսէ տէ, 1886 սէնէսինին կերէք տախիլէն վէ կէրէք խարիճէն, պըրֆ մուսիպէթ վէ պէտպախթլըգտան պաշգա պիր էսէրի օլամատը:

1885 սէնէսի՝ սէպտ. 6 վուգուաթըն քէնտի խալէֆինէ միրաս պըրագտը. 1886 սէնէսի իսէ քէնտիսինէ Թէրք իտիլէն պու վուգուաթը պաչընտան տէֆ իտէմէտիքտէն մաատա, անը օգսուզ. 9 հատիսէսի իլէ պէրապէր խալէֆի 1887 սէնէսինէ միրաս պըրագտը:

Սէնէի հազըրէ՝ պու էսի մէսէլէյի տէ հալլ իթմէյէ մուգթէտիր օլաճա՞գ մը, եօգսա էսկիլէրինի պաշտըրան նէվզուհուր մէսէլէլէր՝ օնլարա իլավէ՞ մի օլաճագ, պու սուվալէ սէնէի հազըրէ ճէվապ վերէճէք օլուպ, պիզ իսէ սէնէի մազիյի խուլասա իտէճէյիզ:

Սէնէի մազինին իպթիտալարընտա Պուլկար էհալիսի վէ օրտուսը՝ քէնտի չէճի վէ ֆէտաքեար գումանտանլարը բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ իլէ պէրապէր, Նամուսը ասքէրիլէրինի իքմալ, վէ վաթանը՝ նակէհանի պիր հիւճումտան մուհաֆըզրանէ խէլաս իտէրէք, սուլհ մուգարրէրաթը իչին մուրախխասլարընը Պուգրէշէ իրսալ իթմիշլէր իտի:

Հիւքիւմէթը Սէրպիյէնին թէհիր ու միւտախէլէթը խայըրխահ սայէսինտէ կիւճ հալ պիր սուլհ մագաթէսը իմզալանըպ, պէօյլէճէ հէմ ճէնս օլան Պուլկար վէ Սըրպ միլլէթլէրի արասընտա էհնիտէն տէօքիւլէճէք գանլարըն էօնիւ ալընտը:

Միւթէագըպէն 1885 սէնէսինտէն միրաս գալան Շարգի Բումէլի մէսէլէսի թէյն թէքրար էլէ ալընտը. Տէվլէթը Օսմանիյէ միւսէալիհանէ իչի թէտպիր իտէրէք, կէրէք քէնտի մէնաֆիինի վէ կէրէք սինէ քէնտի էճնէպի միւթէմմիմէսի օլան Պուլկարիստանըն մէնաֆիինի նէզարէթէ իլէ իթիլաֆ իթտիրէրէք, տօղրուտան տօղրույա պիր սուրէթ թէսվիյէ հուսուլէ կէթիրիլ մէսէլէնին էսասընը գարարլաշտըրտը:

Շարգի Բումէլի նիզամնամէսինին Թատիլ ու Թաահհիտ իլէ մէսէլէի մէզգիւրէնին սուրէթ գաթիյէտէ հալլ ու Թէսվիյէսի իչին Թային իթէրէք, Սօֆիատա միւզաքէրէյէ պաշլատըլար:

Ահվալ պու նօքթայա վարըլ օլունճա, ֆէվգելատէ վէ միւչքիլ պիր հալ կէօրիւնմէյիպ, տախիլի վէ խարիճի բօլիթիգամըզ րէֆիգլէրինտէն հէր չէյ պըրասընտա Թէվֆիգլէթլի օլուպ պիթէճէյինէ իւմիտ վէ իթիգատ օլունմագտա իտի:

«Սու ույուր տիւշման ույումազ» տէրլէր:

Պու իւմիտ ու իթիգատըն նէ տէրէճէ եանլըշ վէ պօշ օլտուղը սօնրատան անլաշըլտը:

Սահիհէն զահիրի հալտէ իչլէր սըրաայընտա կէօրիւնմէքտէ իտի. ֆագաթ 1885 սէպտ. 6/18տէն պէրու չըմտի խըտէրօթլարը (Բուսիա) բէնչէսինի ալըրպ թէհտիտ իթմէքտէ, վէ բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ Պուլկարիստան էմարէթի Թահթընտա պուլունտըճա Պուլկարիսթան վէ Շարգի Բումէլի իթթիհատը Թանըմմայաճաղընը անլաթմագտա իտի:

Բուսիանըն էմր ու միւրաճաաթտիշալը վաթանբէրվէրլիք պիլմէյէն, եախօտ քէնտի չախսի հիսսայատլարընը հէր հիսսայատտան մուգատտէմ տուտէն պիր թագըմ տիբլօմաթլարմըզ, էհլը խաբրէլէրիմիզ, պաղը գալէմ սահիպլէրիմիզ վէ սաիր նէվ պէ նէվ բէնկլիլէրիմիզ՝ պու ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտէրէք, կիզէ կիւնտիւզ չօրպաճը գայնաթմագտա իտիլէր:

Պու սըրֆ՝ Պուլկարիստան վէ Շարգի Բումէլի իթթիհատընը վագը օլան սուրէթլէ թանըմագ իթմէմէսի զիրա Բուսիա տէվլէթի թանըմ իթմէմէքտէ իտի:

Պու սըրֆ՝ Սըրպիա մուհարէպէսի ֆիթնէ համթլարընը Թահսին իթմէքտի, զիրա Բուսիա տէվլէթի հէր նէ գատար գըրալ Միլանըն խոշլանմազ իտի իսէ տէ, Պուլկար օրտուսընը գումանտան իտէն բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկտէն տախի նէֆրէթ իթմէքտէ օլտուղընտան, խօշլանմասըզ պիր տատմըն՝ նէֆրէթինի մանճիւ օլան պիր աչըգը գօփալամասընա մուսաատէ իթտի.

Պու մուսաատէ սըրֆ մէզգիւր մաքսատ օլտուղընտան, սէպէպսիզ օլարագ իւմիտ հարպ խտիլ վաթանլարը իւզէրինէ հիւճում գըլմըշտըն գրալ Միլանը Թայիֆ իմզալաքլէրի էլի տէ, վաթանըն մուհաֆազասընա սէյիրկիքսէն բրէնս Ալէքսանտըր վէ հիւքիւմէթինի Թայիֆ վէ կըրիքթիրա իտէրէք ֆիթնէհաթլար Թահսին օլունամաղը, չիւնքի Բուսիա տախի մէզգիւր ֆիթնէհաթլարա պու ճըտէ չէքմիշ իտի:

Մէզգիւր սըրֆ՝ տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Պուլկարիստան արասընտա վագը օլան սուրէթը թէսվիյէյի տախի Թահսին իթմէտի, զիրա Բուսիա տէվլէթի մէզգիւր սուրէթը թէսվիյէնին քէնտիսինէ Թահսին օլունմատըղընը աղյարտան վէ կիզլիւսէն անլաթմագտա իտի:

Մէզգիւր սըրֆ՝ բրէնս Ալէքսանտրը իթհամ խուսուսու մագամընտան ուզագլաշմագ չալըշմագտա իտի, զիրա Բուսիա տէվլէթինին իքի սէնէտէն պէրու մագսատը՝ պու օլմագը

---

(69)

ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՓՕՐԺ ԲՈԱՑԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

Տիկէր պիր սանիյէտէ տախի Բաուլըն եաշամասը վէ իքի եաւղըլը օլտուղընը միւսպէթ պիր Թագըմ ֆըգրալար եազմըշ իտի. Նիհայէթ Թինտէ Լօրտ Բիչմօնը վէ հիլէմէք իսթէմիյի օ տէհչէթլի կէճէնին հիքեայէսինէ պաշլայըպ, ճինայէթինի պէյէնտիրիյի կիպի Բաուլա եուքարըտա մէքլիպ Թութմուշ վէ չէօյլէճէ եազմըշ իտի.

«Գալպիմին հիսսի պէք տօղրու իմիշ, մէկէր եանըլմամըշըմ. ասըլ էս Բաուլ, նէ՛ մէլունլուգ, իշթէ պու սաթըրլարը օ մէլանէթին գալպիմէ վէրտիյի նէֆրէթ հիսսիյաթըյլա եազըյօրըմ: Էօյլէ ալըճէնապ պիր զաթը պէօյլէ ալչագ վէ նամէրտ պիր խայինին զէհիրլէմէքէ ճէսարէթ իթմէսի . . . Օ կէճէ կէօզլէրիմէ պիր Թիւրլիւ ույգու կիրմէյօր իտի . . . օնըն իչին օ կէճէ պիր Թէհլիքէ վար տըր տէյու հիսս իտիյօրտըմ, մէկէր տօղրու իմիշ. սէվտիյիմ վէ պիթթին էօմրիւմտէ սէվէճէյիմ զաթ պէնիմ չու սէվտամտան հապէր պիլմէտիյի իսէ, պու կէճէ տուշար օլաճաղը Թէհլիքէտէն տախի էօյլէ պիլմէտի իտի: Նաթըգրընըն իչինտէ պիր սէս պաղըրըյօր, պու սէս գալպիմէ պիր հէյէճան վէրիյօր. գալգտըմ օտամըն կիրտիմ, օ պէօյլէ եաթագըն իչինտէ եաթըյօր իտի, եանը պաշընտա՝ Թա եանը պաշընտա տա Բաուլ տուրույօր իտի. կէօրտիւմ, բէք ալէա կէօրտիւմ, էլինտէքի պէհրի սէվքիւլտիմին, քէնտի էլլէրինի ալճագ շիշէյի իչինէ գաթըրտըղընը կէօրտիւմ . . . աճապա օ ալճէնապ ատամըն խայալինտէն կէչէ՞ մի իտի քի . . . օ իսէ էվլատը կիպի սէվէր իտի: Գալպինտէ քէնտի քէնտիյէ հասըլ օլան պիր հիսսէ իթաաթ իտէրէք, Բաուլը վէրասէթտէն իսգաթ էյլէմիշ: Հէր նասըլ իսէ, հիչ պիր շէյտէն խապէրի օլմատըղը հալտէ, սէրվէթինի պիր Ֆրանսըզա Թէրք իթմէքտէն սարֆը նազարլա, պիր Ինկիլիզ պըրագմագա գարար վէրմիշ»:

Պու մասալը պէօյլէճէ տուրտուքտան սօնրա, Բաուլ իլէ իգտիտարընըն պօզուլմասընը տա, ժուրնալա պէր վէճհիլէ աթթի գայտ վէ իշարէթ իթմիշ տիր.

«Բաուլը Թէրք էյլէտիմ. նէ՛ գատար հիտտէթ իթտի. պիր արալըգ իւզէրիմէ հիւճում իթմէյէ գալգըշտի. պէօյլէ գալըրսա սէնի ատտըլէճէ զանն իթմէմ. քէնտիսինէ պայալըգ իթմէյէ սէնի եալտըգ հագգընտաքի նամիքօրանէ գատար իւզէրինէ արթըգ Բաուլ իլէ նասըլ իգտիտար իտէպիլիր իմիմ. օլ գատթ քի պիւթիւն տիւնեա էհվալինտէքի սըրգատէկեանըն էն ալճէնապը օլուպ, Բաուլ՝ անըն պաստըղը եէրի էօբմէ սըզա տըր. պէնիմ կիպի պիր գըզ իչին իւթիքամ սէվտասը պէք պիւյիւք իտի, իշթէ պէն Բաուլտան պէք թամիլը պիր իւթիգամըմ մուվաֆֆագ օլմուշ պուլունտըղըմը իթիրաֆ էյլէրիմ: Համտ օլսուն, չիմտի սէրպէսթիմ, հալա պու խայինին զէվճէսի օլմագ իհթիմալինի տիւշիւնտիւքճէ տիթրէյօրում. էվվէթ, չիմտի սէրպէսթիմ. օլ զաթը տիլէտիյիմ կիպի սէվէպիլիրիմ, լաքին քէնտիսինի սէվտիյիմէ տայիր խապէրտար օլամայաճաղընը պիլտիյիմտէն, քէնտի աթէշիմէ քէնտիմ եանաճաղըմ»:

Լօրտ Արթիւր հագգընտաքի մուհապպէթինէ տայիր տիկէր սահիֆէլէրտէ պիր չօգ ֆըգրալար տահա եազըլմըշ իտի իսէ տէ, Լօրտ կէօզլէրինի պալատաքի սաթըրլարտան այըրըպ, անլէրէ աթֆ իտէմէյօր իտի:

Լօրտ տախի վուգուաթը տիւշիւնմէյէ պաշլատը, կէճէ եարըսընտան սօնրա վագըթսըզ օլարագ Բաուլըն քէնտի օտասընտա նէ՞ իշի օլապիլիր, քիթապ արամագ իչին օլմասը իհթիմալտան պաշգա պիր սէպէպէ տէյի՞լ մի տիր. տէմէք օլույօր քի, Կրասըն եազտըղը չէյլէր քեամիլէն տօղրու տըրլար:

Լօրտ Բիչմօն հագըգաթէն ալճէնապ վէ պէօյլէ գալպլը պիր ատամ իտի. Բաուլ կիպի սէվմիչ օլտուղը պիր ատամըն քէնտի ճանընա գաստ իթմէք կիպի պիր խայինլիքտէ պուլունմասը իւրքէյինի բարչա բարչա իտէրէք, վէ աճը աճը աղլայարագ «պարի էյկէնիմ օլմասա, գըզգարընտաշըմըն օղլու օլմասա» տէյէրէք նէֆրէթինի էյնէմէքտէ իտի:

Պու անտէ Կրաս սալօնա կիրտի, Լօրտ Բիչմօն միւթալաա իթմէքտէ օլտուղը ճիլտի էյրինէ գօյմագա վագթ պուլամատը. Կրաս պունը կէօրիւնճէ, կէօզա բէք ֆէնա միւթէէսսիր օլմուշ կիպի.

—Ահ, Լօրտ, ժուրնալըմը օգուտուղ հա՞, պէն իսէ պու ժուրնալը հիչ պիր քիմսէնին կէօրմէսինէ րազը տէյիլ իտիմ.— տէյու հայգըրտը:

Արթըգ վագաանըն պունտան սօնրասընը եազմայա լիւզում եօգ տըր, ըզզալէթ վէ մէլանէթին պագը տէրճէսի վար տըր քի, գալէմ տախի Թասվիրինտէն հայա վէ նէֆրէթ իտէր:

Շու սըրրա վագըֆ օլտուգտան սօնրա, արթըգ Լօրտ Արթիւր իչին կերէք Կրասըն քէնտի հագգընտաքի մուհապպէթինէ, վէ կերէք Բաուլըն խըյանէթինէ չիւպհէսի գալմատը. հէր հալ վէ էմրտէ՝ զէվալլը Բաուլըն միւճրիմ վէ միւթէհհիմ օլտուղընը իսպաթ իթմիշ տիր:

Իշթէ Կրասըն նէ վէճհ իլէ Բաուլը Լօրտըն նազարը թէվէճճիւհինտէն նէ վէճհ իլէ մահրում վէ սագըթ իթմիշ օլտուղը պալատաքի Թաֆսիլաթտան անլաշըլըր:

Օգույանլարըմըզ՝ Բաուլըն՝ տայըսը Լօրտ Արթիւրի թէսիրէ կէլմիշ օլտուղունը, վէ Լօրտըն՝ էյկէնինի նէ վէճհ իլէ գօվտու իթմիշ օլտուղունը ունութմամըշ օլմալարը լազըմ կէլիր:

Բաուլըն քէնտիսինի սօն միւտաֆաասընա գարշը, Լօրտ.

—Պու մէյէք կիպի գըզճըղազը իթհամ իթմէք սէլահիյէթինիզ եօգ տըր, սէնին խըյանէթինի պու գըզճըղազըն րիզասը խիլաֆընտա օլտուղը հալտէ պէն խապէր ալտըմ:

Մ. տը Պլինեաղ, սօն տէֆա օլարագ պիր տահա.— Լօրտ Բիչմօն, էլպէթթէ տայըլթը Իրլանտէ սաաթը կելէճէք տիր, կէօզլէրինիզտէքի բէրտէյի գալտըրաճաք էլպէթթէ գալգաճագ տըր. օ զէման տախի սիզի աֆվ իթմէքլիյիմի պէնտէն ռիճա իտէճէքսինիզ:

Լօրտ.— Մօսիէօ, չիմտի արթըգ պուրատան չըգըմալըսընըզ, պու տօգրիքէտէն սօնրա սիզի ասլա Թանըմամ.— տէտի:

Բաուլ մէյուսէն սալօնտան չըգտը:

Բաուլ Նէրտիւպանտան էնէրքէն, ժօլ քէնտի քէնտիյէ.— Զանն իտէրիմ քի, Մ. Բաուլ իչէրտէ գալէթ ալէա պիր վագըթ կէչիրմիշ օլմալը տըր. լաքին պաբտան սօնրա չիմտի հէման քէնտիսինի Թէպրիք իթմէք միւնասիպ օլմազ, արըլ չէհրէլի սօմլարըմ իլէ պէն էլպէթթէ անըն սըխըթլըյարընըն պէրտէրան իթմէքլիյին մուվաֆֆագ օլուրըզ: Հէլէ Կրասըն գայէթ ճէօնուր, գայէթ աղըլ պիր գադըն օլտուղընա չիւպհէմ գալմատը, գըզըն պու կիմինին պատգըլէրըմ Լօրտ Արթիւր տէ հօգ սիւրմէկեա, էթքէֆինի աթմաճագ տըր. վէ պէնիմ կիպի չիրքին վէ միւթէքէպպիր պիր գըզ տախի էլպէթթէ Լօրտ, Մարքի կիպի իւնվանլարա պիր գաչ միլեօն տա իլավէ իտէրէք, Կրաս կիպի պիր տիւնեա կիւզէլինին գօճասը օլմագ պախթիեարլըղընա պէնտէն զիյատէ րաղպէթ օլմազ տըր:

(Տէվամը)

ալիճնտուքտէն պաշգա, Շարգի Րումէլի մէսէլէսի իչին ինթիխա խտէն Սթամպօլ Գօնֆերանսընտա տախի պունը Թալէպ իթմիշ իտի:

Էլհասըլ, պու սընֆ Ռուսիա բօլիթիգասընը վէ հէր միւթալիասընը բիչտարը մագամընտա կէճէ կիւնտիւզ իչէրիսինի վէ տըշարըսընը գարըշտըրմագտա, Էնկէլլէր տիւշիւնիւպ իճատ իթմէքտէ, վէ վաթանը Ռուսիա տէվլէթինին Թահթը էմրինէ վազ իթմէք իչին հէր վէսաիթէ միւրաճաաթ իթմէքտէ պէրտէվամ իտի:

Տէվլէթը Օսմանիյէ Թարաֆընտան մուրախասս Թային օլունան Մաճիտ բաշա վէ Սաատ Արպօ էֆէնտի հազարաթըընըն Շարգի Րումէլի մէսէլէսինին Թէսվիյեսինի Թէսհիլ իթմէք իչին Պուլկար բէյհլէրի իլէ միւզաքէրէյէ կիրիշտիկինի, վէ բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէրինին տախի Թարաֆէյնին մէնաֆիի իգթիզասընճա մէսէլէնին պիր ան էվվէլ խիթամ պուլմասընա զայրէթ իթմէքտէ օլտուղընը մալիւմ օլան սընֆ կէօրտիւքտէ, հարէքեաթը ֆիիլիյեսէ պուլունմասըն սըրաար կէլմիշ օլտուղը գարարը իլէ իճրաի մուամէլէյէ պաշլատը, վէ սահիհէն տահա կիյատէ տէ ալէյհլէրինէ խարէքէթ զիրա մուրախասալար իգմալը վագիֆէ խտէրէք, մէսէլէի մէզքիւրէնին Թէսվիյէի գաթիյեսինէ վարըտըլարընտա, Թարաֆէյն մէմնուն օլուպ, տիւվէլը մուազզամա տախի կէրէք Թարաֆէյնին խօշնուտիյէթի վէ կէրէք Պէրլին աՀտնամէսի էսասը Թէճավիւզ խտիլմէտիկինի Թահթը նազարա ալարագ, ալէագատարան պէյնինտէ գարարլաշտըրըլան մէվատը Թաստիգ իթմէյէ տահա չէքինմէյիպ, Ռուսիա տէվլէթինին տէ, պու կիւնքի կիպի աչըգտան աչըգա վէ բէտմի Նէ... Թահթընտա պիր Թալէպի պուլունմայըպ, զար զօր, խթիէյէրէք խախսըզ խտէմէյէրէք, քէնտի խատալարընը տիկէր պիր ֆըրսաթա պըրագարագ օլմուշ պիթմիշ պիր իշ գարշըսընտա սիւքիւթ խտէնէք իտի:

Ֆագաթ օ հալտէ տախի բրէնս Ալէքսանտր միւշքիլաթա ուղրայլ իտէրէք, մէսէլէնին Թէսվիյեսինէ մուվաֆֆագ օլմուշ վէ նէթիճէ վէրմիշ օլմասըլա պէրապէր, քէնտի մագամընտա տահա զիյատէ գավիլէշմիշ, կէրէք խարիճտէ կէրէք տախիլտէ քէնտի էհալիսի իւզէրինէ պէյսիւք նուֆուզ ու Թէէսիր բէյտա խտէրէք, Ռուսիա բօլիթիգասը վէ նուֆուզ ու Թէէսիրի պիւսպիւթիւն վէ գաթիյեն մահվ խտիլմէ օլմաճ իտի: Պու հիսսայար Ռուսիանըն մալիւմ օլտուղընտան, օգոստ. 9/21 հարխէսի ղուշուրա կէլտի խախսըզ կէթիրիլտի, վէ իչլէրին հիւմնիւ ճէրէյանընտա վէ խիթամընտա էյ ճան ու տիլ զայրէթ խտիպ չալըշան էլ պու սուրէթլէ պաղլանտը: Հատիսէի մէզքիւրէնին նէ տէրէճէ ալչագ սուրէթտէ Թերթիպ իտիլէրէք մէվգիի իճրայէ գօնուլտուղը մալիւմ տուր: Ֆագաթ կէրէք Ռուսիա տէվլէթի վէ կէրէք քէնտի բօլիթիգա բիչտարը օլան սընֆ միլլէթին հրասխյաթը վէ իթթիֆագը խիզէրինէ բէք գիյատէ եանըլմագտա իտիլէր:

Պուլկար միլլէթինին քէնտի համխի սըֆաթըյլա Ռուսիա տէվլէթինէ հիւրմէթը մախսուսէսի վար իտի. անճագ քէնտի բրէնսլէրինէ տէ ֆէվգէլատէ մուհապպէթլէրի օլտուղընտան, բրէնս Ալէքսանտրըն վաթանլարը իչին օլան խալիս վէ մէնֆաաթը գամթխյէսիզ ֆէտաքեարլըղընը Ռուսիանըն քէնտի վաթանլարընա վագթը իլէ իթմիշ օլտուղը մէնֆաաթը գամթխյէլի ֆէտաքեարլըղընտան տահա գիյատէ գըյմէթլի կէօրտիւ: Թապիի տուղրու հիւրմէթ հրասխյաթընա ղալէպէ իթտի:

Շարգի Րումէլի մէսէլէսինտէ Ռուսիանըն Թավր ու հարէքէթի զամթէն Պուլկար միլլէթինին կէօզլէրինի աչմըշ օլտուղընտան, պու իքինճի վուգուաթտա համիյէ գարշը զամթէն ուճ կէօսթէրմիշ օլան հիտտէթ ու էհէմմիյէթսիզլիք՝ ումումի վէ գաթի օլտու, վէ պունըն աչէնի խպաթը տա, Ռուսիա բօլիթիգասը բիչտարլարընըն մաղլուպիյէթի իլէ Թախթընտան ալընըպ Պուլկարիսթան հուտուտընտան տըշարը չըգարըլան բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէրինին պիր համթա սօնրա մէմլէքէթէ ումումիյէ վէ իճթիկամթը ֆէվգէլատէ իլէ մագամընա ավտէթ իթտիրիլմէսի տիր:

Բրէնսը միւշարէիլէյհ էհալինին վէ օրտունըն ալէնէն խպաթ իթտիկի մուհապպէթ ու սատագաթը քեաֆի աստ խտէրէք սէյահաթյա իտարէի հիւքիւմէթէ տէվամ իթմիշ օլսա իտի, զանն խտէրիզ քի, էր եա կէճ Ռուսիա հիւքիւմէթի իլէ տէ պիր իթթիֆագ միւմքին օլապիլիր, սօնրատան ղուշուրա կէլէն վէ էյան կէլմէսի միւհիմ օլան պիր Թագըմ չայանը Թէէսիւֆ վագաալարըն էօնիւ ալընմըշ օլուր իտի:

Ինսանլարտա նէ՞ տէրէճէ ազ վէ Թէսալիր պուլընսա, էյլէ սըրալարա վէ տագըգալարա Թէսատիւֆ օլունուր քի, զաաֆիէթը մանէվիյէ նէ ազ վէ նէ Թէսալիր պրագմալըմ, էն գիյատէ գավա վէ ճանիլ պիր ատէմին տիւշիւնէմիյէճէկի խուսուս ֆարգ օլունմազ:

Բրէնսը միւշարէիլէյհին Պուլկարիսթանտան ավտէթինտէ Ռուսճուգտան Ձար հազրէթլէրինէ քէշիտէ իթտիկի օլ Թելէկրաֆ իսէ պու գապիլտէն տիր:

Մէզքիւր Թելէկրաֆըն կէրէք բօլիթիգաճա վէ կէրէք հրասխյաթճա օլան չաբուրգլըղը մալիւմ ամմէ օլտուղընտան, գիյատէ սէօյլէմէյէ լիւզում կէօրմէյիզ: Միւշարէիլէյհ օ տագիգատան քէնտիսինին Պուլկարիսթանտա տուրամամասը հիւքմ ու նէթիճէսինի քէնտի էլի իլէ Թաստիգ վէ իմզալամըշ օլտուղընտան, Պուլկարիսթան Թախթընը պու տէֆա պիրզամթ քէնտիսի Թէրք խտէրէք վաթանը ալլանինէ ավտէթինէ պաշգա չըգար եօլ գալմամըշ իտի: Իշթէ պու գարար իլէ բրէնսը միւշարէիլէյհ՝ քէնտի էլի իլէ Սթամպուլօֆ, Մութգուրօֆ վէ Գարավէլօֆտան միւրէքքէպ հէյէթը նիյապէթի, վէ Ռատօսլավօֆըն Թահթը րիյասէթինտէ հէյէթը վիւքէլայը Թէշքիլ իթտիքթէն սօնրա, վաթանը ալլանինէ ավտէթ էյլէտի:

Ֆիլհագիգա Պուլկարիսթանըն գարըշըգ վէ Թէհլիքէլի պուլունտուղը պու սըրատա, իչին պաշընտա Սթամպուլօվ վէ Մութգուրօվ գիյատէ միւսթաիտ վէ էմնիյէթլի ատէմլէր օլմազ իտի:

Ջէվտէթ մումաիլէյհիմ միլլէթին նամուս ու հայսիյէթինի էէրինէ կէթիրմիշլէր, ասայիշին մուհաֆազասընա միւթէեֆէյյիզ օլտուլար, տախիլի վէ ումումի պիր իւթիլալա մագամ վերմէմիշ, ...

(Տէվամը վար)

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻԵԼԼԷՐ

Միւլքիյէ Էմինէսի ... ՄԷ ...

Թրապիզօն վիլայէթինտէ Օրտու գազասընտան պիր սէնէ զարֆընտա Րուսիյա 44 խանէ վէ 120 նուֆուս միւթէճավիզ էհալի ագիլէթ էյլէտիկի, վէ պունլարըն պէտէլմէ ...

Գալը մէմուրիյէթի՝ 99 սէնէսի նիհայէթինէ գատար կէչմիշ սէնէլէրէ աիտ օլտուղը հալտէ Թահսիլ խտիլէմէյիպ վուգուը վէֆաթլարընա մէպնի վէրէսէ վէ եա քէֆիլլէրինէ ինթիգալ խտէն վէ ճէզայը միւսթէլզիմ պուլընան տէյնլէրի՝ Թաաֆիյէի Տույուն գարարնամէսինին սուրէթը իճրայէսինի չամիլ Թալիմաթըն 32նճի մատտէսի կէօզէթիլտիկի իգրէ նազտէն Թահսիլ օլունմագ իգթիզա իտէր իսէ տէ, զիմմի մէզքիւրէնին վագթը իլէ ասհապընտան վէ եա քէֆիլլէրինտէն ալընամամասը՝ պունլարըն գուտրէթսիզլիքլէրինտէն իլէրի կէլմիշ իքէն, օ սուրէթլէ վէֆաթլարընտան սօնրա էլինէ նագտէն Թահսիլի իչին վարիսլէրինէ միւրաճաաթ օլունմասը՝ չիմէի մէրհամէթէ Թէվաֆուգ իթմէյէճէկինէ պինաէն, օ միսիլլիւ միւթէչէլլիմէ ճէզա զիմմէտէն սահապընտան վէֆաթը իլէ վէրէսէսինէ ինթիգալ խտէնլէրին Թասֆիյէ Թահսիլի իլէ խթիֆաար պու պայրուլտուսու սամի Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինէ Թէպլիղ օլունմուշ, վէ Նէզարէթը միւշարէիլէյհատան տախի ումում տէվայիրէ մէրքէզիյէ իլէ վիլայէթա պիլտիրիլմիշ տիր:

Պու իլան հազրէթ ...

Թրապիզօն վիլայէթինէ գատար ..., բէֆիգ ... վէ ...

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Ումում մէտրէսէլէրին խալաջըն սավալի իլէ տէրս բրօկրամլարընըն Թանզիմի վէ մէտրէսէլէրէ տէվամ խտէն Թալէպէնին Թէրֆիհի հալի մագսատիլէ պու քէրրէ Շէյխիւլիսլամի հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ պիր գօմիսիօն Թէշքիլ իթմիշ տիր:

—

Նէտինէի (Պէօյիւքտէրէ, Թարաբիա, Սարըեար) տախիլի պէլէտիյէ տօգտօրլարըտա գօյուն վէ քէչի էթի սաթան կէզկինճի գասապլարը իճրայի սէնաաթտան մէն իթմիշ օլմագլա, էհալի Ֆուգարայի՝ էլիւքէք ֆիյաթլա գասապլարտան էթ ալմայա մէճպուր օլտուղընտան, պու քէրրէ էհալի մէրգումէ Թարաֆընտան Շէհր Էմանէթինէ պիր արզուհալ Թագտիմ օլունարագ, մէմնուիյէթը մէզքիւրէնին գալտըրըլմասը բէճա օլունմուշ տուր:

—

Իսթինէ (Մանասթըր) օրտասընա ...

միրալայլըղընտան Սալխ պէյին էօզ ...

Սալիպ վէ Տէլէ Ալղաճընտան Շիրա իչին գալխը խուլընմուշ օլան Մ... Նամ Խանըմ ... Թագրիրէ ...

ԻԼԱՆ

Էվքաֆըն սըրթ քէմիքի էլիկի իլէ պէյնինտէ օլան ատըլլար վէ գամուրլար վէ գուրվէթսիզլիկի վէ զաաֆը վիւճուտ Տ. Կոտէ Թալիպ օլտուղունու իլէ Թէթաավի օլունուր չիֆարէյէ օլուր: Պունըն տէբօզիթօսու Պէյօղլունտա Գանտիլէ սէրտարլէրին ինկլիզ էճզախանէսինտէ վէ Գալաթատա Թօղլու եօլտա 192/194 Նումրօլու Թիլթօս էճզախանէսինտէ վէ Էսխինէտէ Սգալըրը էճզախանէսինտէ տիր:

Մուալիճէի մէզքիւրէ 1886տա Բարիզին ֆիլմուճ վէ սէնայի սէրկիսինտէ կիւմիւշ միտալեայա նաիլ օլմուշ տուր:

Պու իլաճ հազգընտա մալիւմաթ թալիպ օլանլար գալաթատա Թօլօն Թարաֆընտա ... Լիմանա Ն° 19տա ժ. Տրապօ Բօսթ-Օֆիս ատրէսինէ ... տըր: 5—1

ՄԻՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Աւհալը էմլաք ու արազիտէն վէ էրզագը մէսալիհտէն բէք չօգլարը՝ ֆերաղ ու ինթիգալ, վէ Թահսիլ Թապիիյէթ, վէ վագըֆըն միւլքէ Թահվիլի, վէ ֆահիշ Թագսիր օլունան էմլաք ու արազինին վէրկիսի Թէնզիլ խտէլմէսի, վէ մանիւլաթ վէ հէր նէվի ալըմ սաթըմ, վէ գօնթրաթ նիզամըթը վէ իճրաաթը վէ Թէվզիի պէլէտիյէճէ հէր նէվի մուամէլէի լազըմէնին ուսուլլէրինի պիլմէտիքլէրինտէն, քէնտիլէրինէ ալըմ օլան իշլէրինի պիր Թագըմ նիզամսըզ պիր մէհիր Թէլաֆի էտիլէմէյէճէք ...

Մ... Մ...

Գալաթասա Մէհմէտ Ալի բաշա խանընտա նումէրօ 3

8—2

(43)

ՄԱՇՈՒԳԸՆԸ

ԳԱԹԼ ԽՏԷՄԷՅԷՆ ԳԸՁ

Դրամ 5 Բերդ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ ԲԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

լամազ. չիմտի պէնիմ տիւշիւնտիւկիմ չէյ պէնիմ նէ֊ֆսիմ տէյիլ տիր. Անճէլիքամ նէ՞ օլաճագ տըր. պէն էօլմէզտէն էվվէլ անլամագ խտէրիմ. վէ մէմուլ խտէրիմ քի պու պապտէ տանա պիր մալիւմաթ վէրմէք ալիճէնապլըղընըա օլուն մալիք պուլունմագտա սընըզ . . . պիլչարէ զէվճէմ կէօրիւնիւր քի, պէն էօլտիւքտէն էվվէլ պիր տէֆա տահա պէնի կէլիպ կէօրմէք արզուսունտա պուլունմուշ վէ սիզ տէ պու լութֆ ու ինայէթի քէնտիսինտէն գըսգանմամըշ սընըզ տըր. պունուն իչին տէ Թէշէքքիւր խտէրիմ . . . սէֆիլ Անճէլիքամ, պէնի կէօրտիւկիւնտէ խուրքէճէք տախա նամուսլու վէ իւզէրիմտէ պայըլըպ տըր . . . ա՛հ, պէտպախթ նիշանլըմ . . . պունտուրուն էֆէնտիլէր, սաաթըն խարը կէճէյի վարմամըշ տէքլէմէյէ հաճէթ եօգ տըր. էկէր պէնի եագաճագտան վազ կէչմէզ իսէ, պէլքի տէ պէնի տահա խուչ կէօրիւլմէյէճէք Անճէլիքամ պաշգալարընա վէ նիշանլըսընա պիր անլատըր ... պէն հէմէն կէտիյօրում. պէնիմ Անճէլիքամ հալի նէ՞ օլաճագ տըր. պէնիմ Թէսելլիմ. պէն իւմիտ Անճէլիքամ հալի նէ՞ օլաճագ տըր.

Գալատրիալըլար — Էվվէթ, կէօթիւրէլիմ, հագալըմ քէնտիսինի. (...)

Տիւսօ—Ֆագաթ պէն սիզէ պիր չէյ սէօյլէմէմ, անըն ճէվապընը հէնուզ վէրմէտինիզ. սէօյլէյին պագալըմ, պէն էօլտիւքտէն սօնրա Անճէլիքանըն հալի նէ՞ օլաճագ տըր. սօնրա գարարընըզ նէ՞ տիր:

Գալատրիալըլար — Սէն քէնտինէ պագ, միրալայ:

Տիւսօ—Խայր. Անճէլիքամըն հալի նէ օլաճաղընը պիլմէլիյիմ.

Գալատրիալըլար — (...) — Սէն չիմտի եանաճագ սըն, օնա պագալըմ.

Տիւսօ — Անճէլիքամա օլ գատար եագըն կէլմէքտէն սագընըն գաճ-րամա՛ն էֆէնտիլէր. չիմտի անլաշըլուրքի Անճէլիքամ հագգընտա տախի ֆէնա նիյէթինիզ վար տըր. անըն իւզէրինէ էլ տօգունտուրմագ իչին պիր սաատ տահա իլէրի կէլտի ... չիլէր, ալըմ Ալլահ քեաֆֆէնիզի պիրտէն տիւշէրիմ իլէ պարալարըմ.

(Գալատրիալըլար հիտտէթլէ պիր սամի սահնէ ալմաշա հայըրլանըրլար, վէ Տիւսօ Անճէլիքայը էտէպ պրագմալըտըր. Թէհտիտլէ պաղըրը վէ էլլէրինի իչէրի տօղրու ուզաթըր. սաաթ վուրմայա պաշլար:)

Պիրինճի Գալատրիալը—Իշթէ սաաթ օն իքիյի վուրտու. գա՛րգ պագալըմ միրալայ, էօնիւմիզէ տիւշ:

Տիւսօ—Անճէլիքամըն հալի նէ՞ օլաճագ տըր տէնիյօրում. ճէվապ վէրին:

Պիրինճի Գալատրիալը—Մուգավէլէթնամէնիզին ֆայտասը եօգ տըր միրալայ. հէմ չօգ կիւրիւլտի իթտիլէր, քէնտի նէֆսինիզէն գլա-տէ գաերըմագտա օլտուղունուզ Անճէլիքա տախի աերըլըգ իչին հալի տահա զիյատէ ազրըլաչըր. պիզ սէնին իչին սէօյլէրուզ:

Տիւսօ—Անճէլիքամա տօգունմա, խանճարլարընըզ իլէ պէնի իթտիլէրմիշ պէնիմ պիւթիւն խըլէթ ու գուվվէթիմ Թիւքէնտի. պէնի պիր նէֆէս իլէ իւլտիրին, ամա Անճէլիքամ իչին մէրհամէթ անլատըր մը:

Պիրինճի Գալատրիալը—Տավրանըն քէֆիգլէրիմ. անլաշըլըր քի քէնտիսինի սիւրիւքլէյիւպ աթէշ եըղընա կէօթիւրմէքտէն պաշգա չարէ եօգ տըր. տավրա՛նըն գաճրաման քէֆիգլէրիմ:

(Գալատրիալըլար իլէրի սօղըրը աթէշլէ, վէ Տիւսօ ուզանըրագ Անճէլիքանըն վիւճուտունու խըրսըզ էլլէրինտէն գուրթարմագ իչին գօշար. Ֆանֆէրլուցցի գօշարագ իլէրի կէլիր:)

—

ՄԷՆԶԱՐԷ Գ.

ԷՎՎԷԼԳԻԼԷՐ Վէ ՖԱՆՖԷՐԼՈՒՑՑԻ

Ֆանֆէրլուցցի (...)—Եանկը՛ն վար. էէթիշին. եանկը՛ն վար . . . եանկը՛ն:

Գալատրիալըլար (...)—Նէ՞ տիր օ Ֆանֆէրլուցցի. նէ՞ վար տըր. սէօյլէ նէ՞ վար:

Ֆանֆէրլուցցի (...)—Եանկըն վար տը՛ր պէ . . . եանկըն վար տըր . . . էէթիշին եանկըն ա՛:

Պիրինճի Գալատրիալը (...) — Սէօյլէսէ՛նէ նէ՞րէտէ տիր եանկըն. նէ՞րէտէ:

Ֆանֆէրլուցցի (...)—Ա՛հ պիր աղ ավլըտըրսամ քէնտիլէրինի, ձիւղէրըէ պիր քէրրէ պուրայա էէթիշէ:

Պիրինճի Գալատրիալը—Նէ՞ մըրըլտանըրլ տուրուխօրսուն. սէօյլէսէ՛նէ եանկըն նէ՞րէտէ տիր. չաբուգ սէօյլէ:

Ֆանֆէրլուցցի—Շէյ իչթէ, չէյ. . . սէն տիր . . . չէյ եանըէօր:

Գալատրիալըլար—Նէ՞րէսի եանըէօր, նէ՞րէսի եանըէօր:

Ֆանֆէրլուցցի—Շէյ իչթէ պէ սանլա՛մամընըզ մը. . . չէյ եանըէօր . . . էէթիշին նէ՞ տուրուխօրսունուզ. սիզ տէ պէնիմ կիպի պադըրմա՛նըզա:

Գալատրիալըլար—Նէ՞րէսի եանըէօրտուղընը սէօյլէ:

Ֆանֆէրլուցցի—Տուրուն պիրազ սօլուգ ալայըմ պէ՛:

Գալատրիալըլար—Տուրմանըն սըրասը տէյիլ. սէօյլէ:

Ֆանֆէրլուցցի—Իշթէ չէյ եանըէօր պէ՛. չէյ տէ իչինտէ եանաճագ, չաբուգ էէթիչին (...) Եանկըն վար պէ՛. եանըէօրլար էէթիչին:

Պիրինճի Գալատրիալը (...)—Եանկըն նէրէտէ օլտուղունու սէօյլէ-յէճէք՞միսին, եօգսա չիմտի սէնի չըրպարըմ . . .

Ֆանֆէրլուցցի — Տօ՛ւր եագա մը պըրագ քի սէօյլէյիմ:

Պիրինճի Գալատրիալը (...)—Իչթէ պըրագըրըմ պու տալա՛ հէրիֆ. չաբուգ սէօյլէ պագալըմ:

Ֆանֆէրլուցցի (...)—Եանկը՛ն վար, եանըէօրլար. (...) Եանկը՛ն վար. էէթիչին, գուրթարըն չէյլէրի. եանաճագլա՛ր . . .

Գալատրիալըլար (...)—Սէնի աղըլ քըլը սէնի:

Ֆանֆէրլուցցի—Տու . . . տու . . . տու՛րուն քի սէօյլէյիմ:

Գալատրիալըլար—Զաբուգ սէօյլէ պագալըմ:

Ֆանֆէրլուցցի—Շէ . . . չէ . . . չէյ եանըէօր պէ՛ . . . նէ՞ տուրուխօրսունուզ . . . էէթիչսէ՞նիզէ . . .

Գալատրիալըլար—Նէ՞րէսի եանըէօր սէօյլէսէ՛նէ . . .

Ֆանֆէրլուցցի—Շէ . . . չէ . . . չէ . . . չէյլէր տէ իչինտէ եանաճագլար տըր. գուրթարմանըզ գօչմա՛նըզա:

(Տէվամը)

—Տիյարպէքիրտէն եազըլըյօրլա կէօրէ, Իսքէնտէրուն Թարիֆը գառիմէնի մէրքեզը չէգավէթ իթմիղ իտէրէք օրատան կէչմէքտէ օլան քերվանլարը սըյմագտա պուլընան ձ նէֆէր Զէրքէս Հայտուտլար յաւնվար այընըն իպտիտալարընտա Հալէպտէն կէլմէքտէ վէ ձ նէֆէր Թիւճճարտան միւրէքքէպ պուլընմագտա օլան 1 քէրվանը մահալը մէզքիւրտէ պասդըրըպ մէրգումի Թիւճճարլարը պայլամըշլար, վէ մալլերինի զապթ վէ արալարընտա թագսիմ իթտիքտէն սօնրա, պօղալամագ նիյէթինտէ մէրգումինը եէրէ եաթըրըշլար տըր։

Հայտուտլար՝ մէրգումի Թիւճճարլարըն էշեա, նագտ վէ մալլերինի ալմըշլարընտան աշաղը ալըպ, պիլա ֆիւթուր բայլաշմագտալար իքէն, պիր չավուշըն թահթը գօմանտասընտա օլարագ 6 սիւվարի ժանտարմասը իսմթէ կէլտիկլէրինտէն, հայտուտլար՝ պիրտէն պիրէ յէ կէլիպ տէրհալ պէկիրլէրի քէնտիլէրինէ սիփէր ալարագ ժանտարմալարըն իւզէրինէ աթէշ իթմէյէ պաշլամըշլար տըր։

Պու աթէշէ ժանտարմալար տախի շիտտէթլէ մուգապէլէ իթմիշ օլտուգլարընտան, հայտուտլարտան Զաի Թէլէֆ, Զաի մէճրուհ օլմուշ վէ տիկէրլէրի իսէ ֆիրարա մէճպուր օլմուշլար տըր։ Հալ պու քի, մէրգում չավուշ՝ պաշընտան պիր գուրշուն իլէ վուրուլուպ Թէլէֆ օլմուշ օլմագլա, ժանտարմալար՝ ֆիրար իտէն հայտուտլարը թագիպ իտէմէմիշլէր տիր։

Պատէհզու ժանտարմալար՝ նէթիճէսի քէնտիլէրի իչին հայտ ու մէմնուն մէտէլէսի օլան պու միւսատէմէյէ յի բէյ իւլ այն միւշահէտէ իթմիշ օլան պիւլայէ եօլճըլարըն պաղլարընը սէօքիւպ, Թէլէֆ օլան հայտուտլարըն նա լաշըն տէֆն իթմիշլէր, վէ մուախխարէն եօլճըլար իլէ պէրապէր Տիյարպէքիրէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Խայրէճա զիմմէթի զուհուր իթմիշ օլան Գասիմ պաշոնի վիլայէթինտէ Քէնկէրը մալ սանտըղը էմինի Կարապետ էֆէնտի իլէ, մուամիլէ յէսն զիմմէթինէ բարա կէչիրմէսինէ միւսաատէ իտէն սարըֆ մուհասէպէճի Սըրրի էֆէնտի՝ մահալլի մէճլիսը իտարեսինճէ թահթը մուհաքէմէյէ ալընմըշլար տըր։

—Թրապիզօն վիլայէթինտէ Ուլուպէյ նահիյեսինին Արմէգ գարիյէսինտէ պիր Րումըն խանէսինտէն ախիրէն պիր կէճէ հարիգ զուհուր իտէրէք, մէրգումի 1 էրքէք վէ 3 գըզ չօճուղը իլէ 6 օղլըր խանէ վէ էշեասը իլէ պէրապէր միւհթէրիգ օլմուշ տըր։

—15 սէնէտէն պէրու Քէօթահեա, Իզմիր, Այտըն, Մաղնիսա վէ Սէլանիկ հէվալիսինտէ իճրայի չէգավէթ իտէն հայտուտը մէշհուր Գահաաօղլու Խաժիլին պու քերրէ ժանտարմալար թարաֆընտան գաթլ իտիլտիկի Քէօթահեատան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆտան անլաշըլմըշ տըր։

كوچك
قاموس فرانسوی

PETIT DICTIONNAIRE

FRANÇAIS-TURC

Սամի պէյ էֆէնտինին Թահրիր վէ նաթպատէն Միհրան էֆէնտինին Թապ վէ նէշր իթմիշ օլտուգլարը պիւյիւք Ֆրանսըզճատան Թիւրքճէյէ վէ տիկէրի Թիւրքճէտէն Ֆրանսըզճայա 2 միւքէմմէլ ԳԱՄՈՒՍԸ ՖՐԱՆՍԷՎԻտէն նէ գատար խըսմէթլէր կէօրիւլմիւշ օլտուղը՝ էրպապը ինտինտէ մալիւմ տիր։

Մուամիլէյէհիմա՝ Ֆրանսըզճատան Թիւրքճէյէ օլան Գամուսը Ֆրանսէվինին պու տէֆա պիր քիւչիւք վէ մուխթասարընը տախի նէշրէ մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր։

Իշպու քիւչիւք Գամուսը Ֆրանսէվի մուխթասար իսէ տէ, հաճմինըն քիւչիւքլիւկինի մուճիպ օլան շէյ՝ պաշլըճա հուրուֆլարըն քիւչիւքլիւկի օլուպ, եօգսա միւնտէրիճ օլտուղը քէլիմէլէր՝ 30,000է գարիպ տիր, վէ մէպատիի իլըմ ու ֆիւնուն վէ սէնայինին պաշլըճա ըսթըլահլարընը վէ քէլիմէնին պաշլըճա մանալարը իլէ Թիւրքճէտէ մուգապիլլէրինի ճամի օլուպ, բէք միւքէմմէլ տիր։

Պու էսէրին Փիյաթը՝ էհալի մէֆգուտ տէնիլէճէք տէրէճէտէ էհվէն տիր։ 3 մահ գարթօնտա ատի քեաղըտլըսը մուգավվա ճիլտլի օլարագ 15, վէ պէզ ճիլտլիսի 20, վէ ալա քեաղըտլըսը սաբէթը նէֆիսէտէ միւճէլլէտ օլարագ 30 գրուշ աթըլըյօր, վէ միւտաէլէթ մուայյէնէնին ինգըզաարընտա փիյաթը թէնզիլ օլընաճաղը իւմիտ օլունուր։

Թիւրքճէտէն Ֆրանսըզճա օլան պէօյիւք ԳԱՄՈՒՍԸ ՖՐԱՆՍԷՎԻնին տախի ճալլէտը սուճտ ըլթ օլմագ իւզրէ, փիյաթը Թէնզիլ օլունուպ, 65 գրշ․ա էնտիրիլմիշ տիր։

Մէրձէի վէ մահալը ֆիւրուխթը՝ Միհրան մաթպաասը վէ քիթապխանէսի։ Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 5 վէ 7։

4—3

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 8 փէտր․

Ինկիլ․ Հազինէ Ինկ․ Լիր․	100-½
Օսմ․ Հազինէ աչըլը	13-3/16
» » գարանթը	13-1/8
» » Սէրի Ա.	20-
» » » Պ	13-3/8
» » » Ս	13-1/8
Օթօման 1871	68-½
Օսմանլը Պանգասը	09-¼
Րուսիա իսթիգրազը	91-5/8
Մըսըր սալ․ մութթահըտ	69-7/8
» իմթիյազլը	93-1/8
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	66-3/4
Թոլլու իսթիգրազը	90-½
Մաձառիսթ․ Հազինէ 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-336

Բարիզ 8 փէտր․

Ֆրանսա․ Հազ․ 3 % Փր․	78-02½
» » 4½ %	107-05
Աչըի Օսմ․ Հազինէ աչըլը	13-25
» » » գարանթը	13-25
[illegible]	
Սէրի Պ․	13-50
» Ս․	13-10
Րումէլի շըմէնտօֆէրի	30-75
Օսմանլը Րէժիսի Հազինէ	-
» Պանգասը	482-50
Գրէտի Լիօնէ	537-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1290-
Լիօն ագսիօնը	1218-75
Սիւվէյիշ ագսիօնը	1937-50
Րուսիա 5 % 1877	98-¼
Իթալիա Հազինէ	92-95
Մըսըր Ֆօնտ․ մութթահըտ	387-50
Իսպանյա 5 % 1879	305-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-39

Վիէննա 8 փէտր․

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	128-50
Րումէլի շըմէնտօֆէրի	15-50

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Հազ․ սըմ․ տիւն ագչ․ գար․	14-31
» » » էն եիւքսէք	14-33
» » » էն աշաղը	14-28
Պու սապահ աչըլըշ	14-23
Իսթիգրազը սապիգը տիւն գար․	39-33
» » » էն եիւքսէք	39-34
» » » էն աշաղը	39-30
» » » աչըլըշ	39-18
Մըսըր մութթահըտ գար․	78-
Պու սապահ աչըլըշ	77-30
Սէրի Ա․	20-20
» Պ․	13-15
» Ս․	14-23
Րումէլի շըմէնտօֆէրի	31-50
Աղչէ Փարայի	08-
Րէբօր Պրշ․	37-½
Հէվալէսիզ »	45-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	5-30
Իսթամպօլ պանգասը	5-20
Սօսիէթէ ժէնէրալ	3-05
Թրամվայ	2-77½

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ․ Լիրասը 100 գրշ․ատան	Պրշ․ Բր․
Պէյազ մէճիտիյէ Փարէսը	107-01
Մէթալիք »	98-20
Պէշլիք »	102-
Ալթըլըգ »	162-
Ինկիլիզ Լիրասը	110-24
Ֆրանսըզ ալթունը	87-26
Բօլ	96-16
Գրէմիյ ալթունը	51-20
Գաբրաքօն գայմէսի	9-85

ԹԱՍՖԻՅԷ ԲԻԼԱԼԷՏԸ

20) Լիէ քեաղըտ	
50) » »	19-30
100) » »	
500 » »	
1000) » »	19-10
10000 »	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ճանիպը ալիսինտէն

—

Նիզամիյէ Թահնիյէ իտարէսի իչին օթուզ պին քիլէ ճէտիտ պուղտայ, վէ չաիր անպարը իչին պիր միլեօն իքի եիւզ պին գըյէի ճէտիտ արբանըն միւպայաասը մէվգըի միւնագասայա գօնուլմուշ վէ իշպու քեանունը սանիի րումինին եիրմի սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսինին իճրասը վէ եիրմի տօգուզընճու բէնճշէնպիհ կիւնիւ տախի Թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթլարընտան եիւզտէ պէշ գապարէլի մուգավէլէ պօլընըշ օլտուղընտան, իթաըրնա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

26 քեանունը սանի 1887

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ճանիպը ալիսինտէն

—

Պէզ Փապրիգայի հիւմայունընտա մէվճուտ օլուպ ատէտը լուզումընտա մէպնի ֆիրուխթ գըլընաճաղը էվվէլճէ իլան գըլընան սէքիզ պին պէշ եիւզ գըյէի ճէտիտ իչինտէն նէվ Թէլէֆ բամուղընըն պէհէր գըյէի ճէտիտի պիրմըշ պիր բարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ չումպաթը րումինին պիրինճի բազար կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւզայէտէսի պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէքլէրինտէն, իշթիրայա Թալիպ վէ էբինքի բազար էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ գամ մա բաղլեպ պուլուննանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

24 քեանունը սանի 1887

3—3

ՇԷՀԸ ԷՄԱՆԷԹԻ

Ճանիպը ալիսինտէն․

—

Տօփանէ Գապըսը վէ Նէտիր Գուլէ կազխանէլէրի իչին իւչ եիւզ իւչ սէնէսինէ մահսուսէն լիւզումի օլան ձ իքի պին թօնէլաթօ կազ քէօմիւրինին չէրաիթը միւպայէնէ իլէ միւպայաա օլընմագ իւզրէ միւնագասաասը տէրտէսթէ իճրա օլուպ, չումպաթըն տէօրտիւնճիւ չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէքինտէն թիւ վէ էրթէսի բէնճշէնպիհ կիւնիւ եիւզտէ պէշ Թէմինաթը գամպուլ օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն Թէմինաթ ագչէլէրի իլէ պէրապէր Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

27 քեանունը սանի 302

3—1

ԻՔՍԻՐ

Արթըգ նէ՛ ՏԸԳ ՆԷՖԷՍ, նէ՛ եիւրէք սըգընթըսը, նէ՛ նէզլէ վէ նէ էօքսիւրիւք գալմայաճագ տըր։

Իսթէյէնէ պու պապտէ մէճճանէն բ-Թաի մալիւմաթ օլունաճաղընտան, բունթա իւճրէթի վիրիլէրէք Մարսիլեատա Տօգթ․ Գլէրիյէ (Dr. Cte. Cléry) մէքթուպ եազըլմալը տըր։

Մէզքիւր խասթալըգլարը տէֆ իտէն իլաճըն Տէրսաատէթտէքի տէբօզիթօճուսու՝ Ինկիլիզ էճզախանէսինին սահիպի Գանձիւք պիրատէրլէր տիր։

ՌՈՒՊԱԹԹԻՆՕ ՎԱՓՕՐԼԱՐԸ
ԻՏԱԼՅԱՆ

ՊԷՀԷՐ ՀԱՖԹԱ ՕԼԱՐԱԳ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԼԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷ ՊԷՅՆԻՆՏԷ ՍԻԻՐ ԻԹ ԲՕՍԹԱՍԸ 4½ ԿԻՒՆ ԶԱՐՖԸՆՏԱ

Բէրկյրա գարթանըն Թահթը գօմանտասընտա Շարգիյէ նամ վափօր 1500 թօնէլաթօ համուլէսինտէ վէ 450 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա փէտրվարըն 9նճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր․ սաաթ 4½ տա Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ԶԱՆԱԳԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՅԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահըյըն 4½ կիւնտէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ իտէճէք տիր։

Եինէ բօսթաի մէզքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ հարէքէթ իտէն Պէրրէէրի-Շամ վափօրլարընա աքթարմա օլունարագ ԲՕՐՏ ՍԱԻՏ, ՅԱՖԱ, ՊԷՅՐՈՒԹ, ԹԱՐԱՊԼՈՒՍ, ԼԱԹԱՔԻԱ, ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆ վէ ՄԷՐՍԻՆ, վէ Պահրը Ահմէր իսկէլէլէրինէ եօլճու, մալ վէ էմանէթ գապուլ օլունաճագ տըր։

Եօլճուլար վէ էմանէթ Թահմիլ իթմէք խուսուսլարը իչին էօնիւնտէ Վալիտէ խանընտա վէ եախօտ Ղալաթա Վօյվօտա ճատտէսինտէ Եուսուֆ Իզզէթ տօյին էֆէնտի խանընտա քեաին գումբանյաի մէզքիւր աճէնթաիանէլէրինա միւրաճաաթ իթմէլէրի։

—••»»»O««••—

ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

ՊԷՂԷ ԱԼԷ ՄԷՏՅԷՆՏԷՆ ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

Մէզքիւր մաթպաատա Թապ օլունուր,

1․ Ճիւզ պէ ճիւզ Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա քիթապլար․
2 Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Րումճա իլանլար․
3․ Ցիւլիւս վէ նիշանէ պիլէթլէրի վէ սաիրէ։

ՖԻՅԱԹ ԷՀՎԷՆ

ԵՍԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ԱՆՕՆԻՄ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Շարգտա վէքիլի Մ․ ԷՕԺԷՆ ՌԱԲԱԲՕՐ

Ազիէնտա	Մէրքէզի	Վիէննատա	սէրմայէ	Փրանգ	6,000,000
Ֆրանգօ-Հօնկրուազ	»	Պուտաբէշթատա	»	»	20,000,000
Ֆէնիքս Օթրիշիէն	»	Վիէննատա	»	»	4,500,000
Նասիօնալա	»	Պուգրէշտէ	»	»	3,000,000
			Ճէման	Ֆր․	33,500,000

(Իհթիյաթ ագչէսի տախիլը հիսապ տէյիլ տիր)

Ղալաթատա Վօյվօտա սօգաղընտա Եուսուֆ Իզզէթ տօյին խանընտա 1ինճի գաթտա

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՔՕՄՓԱՆԵԱՍԸ

բօսթա վափօրլարը

ՍԹԱՄՊՕՒԼ ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Հէր ճումա էրթէսի Մարսիլեատան հարէքէթ վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի Սթամպօլա մուվասալէթ իտէր։ Հէր չարշէնպիհ կիւնլէրի ալաֆր․ ազշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ վէ եինէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Մարսիլեայա մուվասալէթ իտէր։ Պիր հաֆթա Զանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրա վէ օ պիր հաֆթա Զանագգալէ, Բիրէ վէ Նաբօլի Թարիգլէրի իլէ հարէքէթ իտէր։

Սուրիա վէ Իսքէնտէրիյէ յէ կիտէն վափօր իլէ Իզմիրտէ պուլուշուր։

Մէսաժըրի Մարիթիմ վափօրլարըյլա Ֆրանսա շըմէնտօֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի եէքտիկէրէ Թէսատիւֆ իտէրլէր։

Մարսիլեատա վէ Լիօնտա Թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար Թէնզիլը ֆիյաթլը պիլէթլէր՝ 1ինճի Վ․ փէր իչին 380, վէ 2նճի Վ․ փէր իչին 274 ֆրանգ տըր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր․

Հէր 15 կիւնտէ պիր տօղրուճա Պաթումա կիթմէք իւզրէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ ավտէթտէ մէճպուրի սուրէթտէ Թըրաբիզօն, Քիրասօն, Սամսօն իսքէլէլէրինէ, վէ զայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպօլի, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Սթամպօլա սալը սապահը մուվասալէթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիրուտ իտէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլընըր։ Սալը կիւնլէրի ալաֆր․ սաաթ 8տէ Օտէսայա միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր։ Ճումա էրթէսի ազշամը Օտէսատան հարէքէթ վէ բազար էրթէսի սապահը Սթամպօլա մուվասալէթ էյլէր։

ՍԷԼԱՆԻՔ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար կիւնլէրի ազշամը ալաֆր․ սաաթ 4ինտէ Զանագգալէ, Տ․տէ Աղաճ, Լաղօս, Գավալա վէ Սէլանիկէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր։ Սթամպօլա բազար կիւնիւ մուվասալէթ էյլէր։

ԹՈՒՆԱ

15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնիւ ալաֆր․ ազշամըն սաաթ 4ինտէ Վառնա, Քիւսթէնճէ, Սուլինա, Գալաս վէ Իպրաիլէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր։ Սթամպօլա սալը կիւնիւ մուվասալէթ էյլէր։

∴

Գաճըր Ամէրիգա՛ի տիւէր սէֆէրլէր վէ Պրազիլիա, Բլաթա վէ Ինտօ Զին սէֆէրլէրի հագգընտա վէ սաիր հէր նէվի մալիւմաթ իսթիհսալի իչին Ղալաթատա Քիրէճ գափուսընտա պէօյիւք աճէնթէյա միւրաճաաթ օլընա։

ՖՕԹՕԿՐԱՖՃԸԼԱՐԸՆ ՎԷ ԷՀԼԸ ՄԷՐԱԳԸՆ ՆԱԶԱՐԸ ԴԻԳԳԱԹԸՆԸ

ՏՕԳԹ․ Տ․ ՎԱՆ ՄՕՆՔՀՕՎԷՆԻՆ

Կիւմիւշլիւ ժէլաթինի վէ Գըրու

ԹԱԳԼԻՏԼԷՐԻՆՏԷՆ ՍԱԳԸՆՄԱԼԸ։

DVM

ՖԱԲՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ։

Էճզաի միւրէքքէպէսինտէն մարինէ գուրու լէվհալարը (բլագ) իւզէրինէ տավսիյէ իտէրիզ։

Տէբօզիթօսը՝ Թիւրքիա վէ Պուլկարիստան իչին ումումի աճէնթէ օլան էճզաճը Մ․ Խավար Ճաննինին Սթամպօլտա Մըսըր չարշըսը գարշըսընտա խարաճը խանընտա քեաին մաղազասընտա տըր։

Մէզքիւր մաղազատա Փօթօկրաֆա տայր պիլճիւմլէ էճզա վէ էշեա պուլունուր։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՎԱՓՕՐԼԱՐԸՆԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

Իշպու 1887 Ցանվարըն 1ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ատալարտան Քէօբրիւյէ

Սը․ Տգ․

2 30 Պիւյիւք Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը(1)։
2 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ․ Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը։ (1)
8 25 Գարթալ, Պ․ Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը։

Քէօբրիւտէն Ատալարա

4 15 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ․ Ատա, Գարթալ։ (1)
9 30 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ․ Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
10 45 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ․ Ատա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօբրիւյէ

2 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ․ Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը։ (1)
8 15 Բէնտիք, Գարթալ, Պ․ Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը։ (Պ․ Ատատան սաաթ 9տա)։

Քէօբրիւտէն Ատալարա

4 15 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ․ Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ (1)
9 30 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ․ Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։

Հավա չէտիտ լօտօս վէ Թիփի գար օլտուղը կիւնլէրտէ սապահլայըն Ատալարտան քէօբրիւյէ սաաթ 3տէ եաքընտա պիր սէֆէր վէ ագշամ տախի քէօբրիւտէն սաաթ 10․30տա Պ․ Ատայա գատար եաքընտա պիր սէֆէր իճրա օլունաճաղը կիպի, սապահլարը քէօբրիւտէն Ատալարա վէ ագշամլարը Ատալարտան քէօբրիւյէ իճրա օլունան սէֆէրլէր էօյլէ հավալարտա Թաթիլ խոլունաճագ տըր։

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն
Սը․ Տգ․	Սը․ Տգ․	Սը․ Տգ․	Սը․ Տգ․
2 15	2 15	2 30	2 30
3	3	3 15	3 15
3 45	3 45	4	4
4 30	4 30	5	5
5 30	5 30	6	6
9 15	9 15	9	9
10	10	10	10
10 45	10 35	11	11
11 30	11 20	12	12
12	12		

Հավա չէտիտ լօտօս վէ Թիփի գար օլտուղը կիւնլէրտէ քէօբրիւտէն վէ Գատըքէօյտէն ագշամլարը սաաթ 12տէ իճրա օլունան սէֆէրլէր պիրէր չէրէք էվվէլ իճրա օլունաճագ տըր։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իւսքիւտար Հայտար Փաշա Գատըքէօյ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Քէօբրիւտէն

Սը․ Տգ․		Գըթր․ Նօ․
3 25	Իզմիթէ կիտէն	2
6 15	Պիլա Թէսատիւֆ	
7 55	Իզմիթէ կիտէն	4
10 30	Բէնտիքէ կիտէն	6
	Հայտար Փաշատան	
4 5	Բէնտիքտէն կէլէն	1
7 5	Իզմիթտէն »	3
8 30	Պիլա Թէսատիւֆ	
11 20	Իզմիթտէն կէլէն	5

ՄԱՏՐԻՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Մատրիքէօյէտէն Քէօբրիւյէ

Սը․ Տգ․

3 15 Մատրիքէօյ, Սամաթիա, Եէնիգափու, Գումգափու։ (2)

Քէօբրիւտէն Մատրիքէօյէ

11 10 Գումգափու, Եէնիգափու, Սամաթիա, Մատրիքէօյ։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մատրիքէօյէտէն Քէօբրիւյէ

3 15 Մատրիքէօյ, Սամաթիա, Եէնիգափու, Գումգափու։

Քէօբրիւտէն Մատրիքէօյէ

10 45 Գումգափու, Եէնիգափու, Սամաթիա, Մատրիքէօյ։

(2) Իշպու իշարէթլի սէֆէրլէր յանվարըն 15ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն պիրէր չէրէք էվվէլ իճրա օլունաճագ տըր։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Գարթալտան Քէօբրիւյէ

Սը․ Տգ․

2 45 Մալթէբէ, Մօտա։ (1)

Քէօբրիւտէն Գարթալա

10 30 Մօտա, Մալթէբէ։

(1) Իշպու իշարէթլի սէֆէրլէր յանվարըն 15ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն պիրէր չէրէք էվվէլ իճրա օլունաճագ տըր։

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԹԷՓԷԲԱՇԸ ՃԻՎԱՐԸՆՏԱ

ՎԷ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ԳԱՆՏԻՈՒՓ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

500 ՎԷ 240 ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐ ԻԼԷ ՄՈՒՐԱԳԳԱՄ

ԺՕՐԺ ՊԷՅՔԸՐ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Իշպու մաղազալարտա հէր նէվի գըշլըգ խալըլար, Պրիւքսէլ տօգումասը, պատանիյէ, քէչէլէր, հէր նէվի փանիլա, եուն իբէքլէրի, բէրտէլիքլէր, պէյազ վէ էլվան չամաշըրլըգլար վէ ավ վէ եօլճու էշեասը վէ ճաքէթլէր վէ սաիր բէք չօգ էմթիա ֆիրուխթ օլունըր։

Իմթիաի մէզքիւրէնին բէզմլէրի՝ Լօնտրատա քիւշատ օլունան Միւսթէմլիքեաթ վէ Հինտիսթան սէրգիսի սէրկիի ումումիսի գօմիսիօնը թարաֆընտան թագտիր օլունմըշ տըր։

Մէզքիւր մաղազալարտա բլիւզլէր, տամասգօլար, մասա էօրթիւլէրի, բիրինճ վէ տէմիր գարեօլալար, սու ալմագ լասթիգ եաղմուրլըգլար վէ գուշ թիւյիւ սաթըլմագտա տըր։

Սըրարըլ իտէն միւշթէրիլէրիմիզին՝ սըրարըլ պիլէթլէրի իլէ մաղազամըզա միւրաճաաթ իթմէլէրի րիճա օլունըր։